

Připomínka k návrhu Změny č. 2 Územního rozvojového plánu

Ministerstvo pro místní rozvoj
Odbor územního plánování
Staroměstské náměstí 6
110 00 Praha 1

Věc: Připomínka obce k návrhu Změny č. 2 ÚRP

Název obce:	Chorušice
Adresa:	Chorušice 89, 277 37 Chorušice
IČO:	00236861
Zmocněnec:	David Zahumenský, advokátní kancelář, s.r.o. se sídlem tř. Kpt. Jaroše 1922/3, 602 00 Brno, IČO 08801568, zastoupen Mgr. Davidem Zahumenským, advokátem
Území dotčené připomínkou:	Katastrální území obce Chorušice

Text připomínky

Podatel nesouhlasí s vymezením akcelerační oblasti AOV83 a žádá, aby tato akcelerační oblast nebyla ve Změně č. 2 Územního rozvojového plánu vymezena a aby nebylo vydáno územní opatření k AOV83.

Odůvodnění uplatnění připomínky

A. Obecná východiska

1. Zásah do práva na samosprávu

Vymezení akceleračních oblastí prostřednictvím změny č. 2 Územního rozvojového plánu (dále jen „Změna č. 2“) velmi silně zasahuje do práva na samosprávu, v rámci kterého obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. V rámci práva na samosprávu obec pečuje i o životní prostředí na svém území, které je předpokladem pro ochranu zdraví obyvatel, a také o přírodu a krajinu, jejichž dobrá kvalita představuje základní předpoklad pro rozvoj turismu a podnikání. Jinými slovy v obci, jejíž území a okolí je zničené výstavbou VTE se nebude dobře žít, lidé budou mít zdravotní problémy, nemovitosti nebudou mít cenu, jakou by měly bez VTE, a také podnikání bude značně omezeno, neboť poškozená příroda a krajinný ráz nebudou přitahovat návštěvníky.

Právo na samosprávu je přitom garantováno přímo v Ústavě ČR. Ústavní soud k jeho významu říká: „*Právo obcí na samosprávu je ústavně zaručeno a vyplývá především z čl. 8, čl. 100 odst. 1, čl. 101 odst. 1 a čl. 104 odst. 2 Ústavy. Ústavní soud dal v mnoha svých rozhodnutích najevo, že považuje místní samosprávu za nezastupitelnou složku rozvoje demokracie a opakovaně konstatoval, že místní samospráva je „výrazem práva a schopnosti místních orgánů, v mezích daných zákonem, v rámci své odpovědnosti a v zájmu místního obyvatelstva regulovat a řídit část veřejných záležitostí...*

Samospráva přitom musí mít reálnou možnost záležitosti a otázky místního významu, a to i ty, jež pro svou povahu přesahují místní nebo regionální rámec a o nichž rozhoduje ve své samostatné působnosti, řešit na základě svého svobodného uvážení. Formou zastupitelské demokracie je tak realizována vůle občanů zastoupených na lokální a regionální úrovni a toliko odpovědností k voliči a na základě zákonného a ústavního rámce je samospráva ve svém konkrétním projevu posléze omezena...

Z toho vyplývá, že obce musí mít prostřednictvím autonomního rozhodování svých zastupitelstev možnost svobodně se rozhodnout, jakým způsobem budou v mezích právního řádu spravovat záležitosti místního pořádku a rozhodovat o rozvoji území obce (nejen) prostřednictvím nástrojů územního plánování.“ (Nález ÚS sp. zn. IV. ÚS 938/22 ze dne 18. 8. 2023)

Z odůvodnění Změny č. 2 nevyplývá, proč je nutné do práva na samosprávu zasáhnout. Obecné proklamace o nutnosti reagovat na klimatickou změnu a dosáhnout energetické soběstačnosti nejsou v tomto smyslu dostatečné, neboť Změna č. 2 nijak nespecifikuje, jak vymezení konkrétní akcelerační oblasti AOV83 přispěje k ochraně klimatu (tj. k jakému snížení produkce CO₂ dojde a jaký dopad to bude mít na probíhající změnu klimatu) nebo v jakém rozsahu bude snížena závislost na fosilních palivech, resp. jak přesně se zvýší energetická soběstačnost ČR a proč tento konkrétní případný nárůst soběstačnosti nebo naopak snížení produkce CO₂ převáží nad právem na samosprávu. Takto skutečně nelze při zásazích do ústavně zaručených práv ze strany státní moci postupovat.

Vedle toho Změna č. 2 neuvádí, proč není možné energetické cíle splnit jinak než vymezením AOV83 a zda by tyto jiné postupy (např. rozvoj vodíkové infrastruktury v souladu s [Vodíkovou strategií ČR](#)) nebyly v dlouhodobém horizontu efektivnější a neměly by menší dopad do práva na samosprávu, méně by neohrožovaly lidské zdraví nadbytečným hlukem, infrazvukem a vibracemi a nepoškozovaly by takovou měrou životní prostředí a přírodu a krajinu.

Není akceptovatelné, aby důvodem pro upřednostnění OZE bylo krátkodobé hledisko, tedy zkrátka to, že se to „ted“ tak prostě dělá a všechno ostatní je na moc dlouho“. Je-li totiž možné snižovat energetickou závislost a emise

CO₂ i vývojem a rozvojem jiné oblasti, která s sebou nese podstatně menší dopady do jiných veřejných zájmů než OZE, měla by tato být jednoznačně upřednostněna (tj. nízkouhlíkový vodík vyrobený jiným způsobem než pomocí obnovitelných zdrojů, kupř. za využití jaderné energie, popř. pyrolýzním rozkladem odpadu s přechodným využitím tzv. šedého vodíku vyrobeného jinou cestou).

Změna č. 2 se vůbec nezabývá ani dopady rozvoje jaderné energie na zajištění energetické nezávislosti na fosilních palivech nebo na snížení emisí CO₂. Dostavba dalších bloků Dukovan přitom zcela jistě bude mít na snížení energetické závislosti a na emise CO₂ v ČR podstatný vliv. Všechny tyto varianty by měly být poměřeny s dlouhodobými negativními dopady OZE a mělo by být objektivně zhodnoceno, zda je vůbec rozvoj OZE vhodnou cestou a zda by neměly být upřednostněny cesty jiné.

Podatel jen na okraj připomíná, že první nový blok Dukovan má být dle tvrzení vlády v provozu již v roce 2036, což skutečně není vzdálené datum. Ve Vodíkové strategii se pak píše:

4.2.3 Etapa 3: 2031–2050

V tomto období by vodíková doprava (mobilita) měla být schopna fungovat bez dotační podpory a na základě ekonomických pravidel nahrazovat postupně dopravu založenou na fosilních palivech. Očekává se, že dojde k relativně jasnému stanovení hranice mezi oblastmi dominantně obsazenými vodíkovými a bateriovými vozidly.

Začne výstavba a repurposing vodíkových plynovodů, protože již budou spolehlivě etablováni velcí výrobci a spotřebitelé vodíku. Repurposing existující infrastruktury umožní přepravu a distribuci vodíku v praxi relativně v kratším časovém období oproti možné, výstavbě nových plynovodů na čistý vodík.

Po pilotních dotovaných instalacích v etapě 2 bude možné zahájit přechod na komerční využití vodíku v průmyslu, a to především tam, kde bude možné lokálně získat dostatečné množství cenově dostupného nízkouhlíkového vodíku. Skutečně masové nasazení vodíkových technologií v průmyslu bude možné až po vybudování sítě vodíkových plynovodů, které k nám přivedou levný nízkouhlíkový vodík ze zahraničí a umožní jeho rozvod do potřebných lokalit.

V místech s výkonným a levným zdrojem nízkouhlíkového vodíku bude možné začít budovat pilotní projekty na převod domácností ze zemního plynu na vodík. Současně budou vznikat lokální vodíkové distribuční sítě.

Tato etapa (její začátek) se také rychle blíží a není tedy zřejmé, proč není možné řešit energetickou potřebu ČR i tímto způsobem (otázkou proto je, zda by se spíše již nyní neměly namísto OZE začít plánovat a posléze realizovat vodíkové plynovody, aby byla infrastruktura připravena na situaci, kdy se bude vodík běžně vyrábět a používat jako zdroj energie). Směřování energetiky tímto směrem je rozhodně méně invazivní a dlouhodobě udržitelnější než VTE, přesto tento fakt Změna č. 2 vůbec nijak nereflexuje a nehodnotí a neporovnává různé varianty řešení energetické závislosti.

Vyhodnocení vlivů Změny č. 2 také neuvažuje nad variantou, že by mohlo dojít ke zvýšení výroby elektrické energie tím, že by se podstatně více podporovala realizace střešních panelů FVE na všech stavebách, kde je to jen trochu možné, zejména pak na rozlehlých logistických a průmyslových halách, a že by se rozvíjela energetická infrastruktura potřebná pro možné navýšení výroby energie prostřednictvím těchto FVE elektráren, které mají podstatně méně negativních vlivů než VTE (vytvořily by se územní podmínky pro vyvedení elektrického výkonu do distribuční soustavy).

Vedle toho také není vysvětleno, proč se nedá ve Změně č. 2 nespecifikovaných energetických a klimatických cílů dosáhnout tak, že obce budou dobrovolně na svém území povolovat umístění VTE po dohodě s jejich investory, tedy bez nátlaku a bez zasahování do práva na samosprávu.

To, že Vyhodnocení neuvažovalo nad žádnými jinými variantami než nad „neudělat nic“ a „vybudujeme VTE podle návrhu Změny č. 2“ dokládá samotné Vyhodnocení vlivů Změny č. 2:

Z tohoto důvodu je provedeno hodnocení a porovnání:

- **Ponechání platnosti URP, ve znění Změny č. 1a (nulová varianta)**
- **Uplatnění koncepce Změny č. 2 URP v navrhovaném znění (aktivní varianta)**

Z uvedeného je zřejmé, že vůbec nebyla posuzována varianta „budeme využívat jiné zdroje energie než VTE vybudované v AO vymezených ve Změně č. 2“.

Podatel zdůrazňuje, že pokud by stát chtěl podporovat vedle rozvoje jádra a vodíku nebo mnohem větší podpory solární energie i VTE, pak by řešením souladným s Ústavou ČR bylo ponechat vymezení akceleračních zón na územních plánech jednotlivých obcí, které samy budou rozhodovat o svém rozvoji a o využití svého území. Jestliže je cílem státu, aby se realizovalo více OZE a obává se, že obce dobrovolně bez donucení nebudou akcelerační zóny vymezovat, může stát k dosažení cíle využít jiné a méně invazivní prostředky než „nařizování shora“, např. komunikaci s obcemi a jejich obyvateli nebo může motivovat investory k tomu, aby s obcemi uzavírali skutečně férové dohody, které budou samosprávám poskytovat adekvátní finanční prostředky za strpění velmi negativních dopadů provozu OZE na jejich území nebo může dokonce stát sám obcím nabídnout adekvátní finanční kompenzace.

Podatel v souvislosti se zásahem do práva na samosprávu ještě doplňuje, že vymezení akcelerační oblasti bude mít i jiné nevyhnutelné důsledky, kupř. do ochoty investorů uzavírat s obcemi v akceleračních oblastech zmíněné smlouvy o spolupráci. Je totiž zvykem, že investor, který hodlá na území obce vybudovat OZE, uzavírá s obcí plánovací smlouvy, skrze které (byť mnohdy nedostatečně) vyvažuje dopady větrných elektráren. Jakmile ale dojde k tomu, že bude vymezena akcelerační oblast, lze očekávat, že už tak nevelká ochota investorů jednat o finančních příspěvcích a jiných bonusech klesne prakticky na nulu a obce budou nuceny strpět OZE bez kompenzace. Z pohledu investorů totiž nebude logické zbytečně vynakládat finance a prodlužovat umístění záměru jednáním s obcí, která nemá žádnou možnost akcelerační zónu a z ní plynoucí omezení neakceptovat. Snadná cesta k povolení záměru tak znamená ochuzení obcí, které se nacházejí v akcelerační oblasti o výhody, které budou mít všechny ostatní obce ležící mimo akcelerační oblasti.

Podatel ještě dodává, že akcelerační oblasti jsou značně rozsáhlé. Zahrnují mnohdy velké části katastru dotčených obcí. Jinými slovy je vymezení AOV83 je pro obec paralyzující. Není přitom zřejmé, jaká konkrétní omezení bude akcelerační zóna znamenat pro územní plány. V § 6 odst. 3 zákona č. 249/2025 Sb., o urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie se uvádí, že k části navazující územně plánovací dokumentaci, která je v rozporu s územním opatřením vydaným k nadřazené územně plánovací dokumentaci, se nepřihlíží. Jaké důsledky to má pro územní plány obcí v akcelerační zóně? Musí přijmout, že nebudou v akcelerační oblasti vymezovat žádné zastavitelné plochy? Je akcelerační zóna jakousi rozsáhlou územní rezervou, kvůli které je jakýkoliv rozvoj dotčeného území obce zablokován? Je stejně zablokován i rozvoj území, které s akcelerační zónou souvisí, protože ani tam obec nemůže vymezit zastavitelné plochy pro bydlení? Nebo existují nějaké záměry (kupř. práve pro bydlení v době, kdy je extrémní bytová krize), které mají přednost před OZE? Těmto otázkám se Změna č. 2 vůbec nevěnuje.

Podatel uzavírá, že z hlediska zásahu do práva na samosprávu by bylo žádoucí, aby Změna č. 2 nevymezovala žádné akcelerační oblasti, neboť není schopna na úrovni své podrobnosti posoudit jejich negativní vlivy. Jestliže

už chce ÚRP akcelerační oblasti řešit, pak by mohl obsahovat jen pokyn pro územní plánování obcí spočívající v nutnosti zohlednit v územních plánech potřebu vymezit akcelerační oblasti.

2. Direktivní vymezení akceleračních oblastí v ÚRP jde nad rámec požadavků směrnice RED III

Požadavek na vymezení akceleračních zón na celostátní úrovni nevyplyvá z práva EU. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 v konsolidovaném znění (dle její novely směrnicí RED III) v čl. 15c odst. 1 pouze stanoví, že mají členské zajistit, aby příslušné orgány přijaly jeden nebo více plánů, které jako dílčí část oblastí nezbytných pro vnitrostátní příspěvky k celkovému cíli Unie v oblasti obnovitelných zdrojů energie do roku 2030 určí oblasti pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie, a to pro jeden nebo více druhů obnovitelných zdrojů energie. Směrnice neříká, že je příslušným orgánem nezbytně nutně vláda.

Jinými slovy z tohoto ustanovení tedy nevyplyvá, že by bylo nezbytně nutné vymezovat akcelerační oblasti na úrovni celostátní bez ohledu na zájmy a vůli obcí a jejich obyvatel. Proto nelze argumentovat tak, že je pořízení a vydání ÚRP nezbytné za účelem splnění závazků ČR vůči EU. Tyto závazky mohou být splněny i tím, že akcelerační zóny vymezí obce ve svých územních plánech.

Ani zákon č. 249/2025 Sb., o urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie nevyžaduje, aby byly akcelerační zóny povinně řešeny už v ÚRP jako záměry celostátního významu a následně „přepisovány“ do zásad územního rozvoje a územních plánů obcí. Naopak tato norma počítá s tím, že akcelerační oblasti mohou stanovit i územní plány, jejich direktivní vymezení v ÚRP není nezbytné k dosažení cílů.

S ohledem na výše popsané právo na samosprávu by tedy mělo být preferováno, aby o svém území rozhodovaly zásadně obce bez silné ingerence státu. Právě na místní úrovni je totiž možné nejlépe prozkoumat konkrétní podmínky v území a vyvážit všechny veřejné i soukromé zájmy. Naopak na ústřední úrovni, vzhledem k měřítku ÚRP, to není možné. Když se akcelerační zóny vymezí závazně v ÚRP, všechny podmínky pro realizaci OZE budou jen obecné a nic neříkající a nebudou schopny zajistit ochranu důležitých zájmů.

3. Nejde o dálnice, které je potřeba stanovit a koordinovat na centrální úrovni

Je logické, že některé záměry jako jsou například dálnice nebo VRT musí být koordinovány na nadregionální úrovni, neboť vždy musí vést „odněkud někam“ a není přípustné, aby si obec na svém území v té nejvhodnější trase pro dopravní spojení vymezila např. plochy pro bydlení, které by následně znemožnily vedení trasy dálnice.

OZE ale nejsou liniovými stavbami a nevyžadují promyšlené vedení jednoho dlouhého koridoru. Proto není ani odůvodněné vymezování akceleračních zón na nadregionální úrovni, podmínky pro jejich realizaci totiž mohou být snadno a nejlépe stanoveny v územních plánech, které umožňují, zejména jsou-li pořízeny s prvky regulačního plánu, nejdůkladnější a nejpromyšlenější regulaci OZE s ohledem na všechny jiné zájmy a hodnoty v území.

4. OZE lze realizovat v nezastavěném území už dnes (Změna č. 2 není nezbytná)

Už dnes je v souladu s § 122 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon možné kdekoliv v nezastavěném území povolovat záměry OZE. Pokud by samospráva chtěla vyloučit tuto možnost, musela by změnit územní plán a tuto změnu velmi dobře odůvodnit jiným veřejným zájmem, který převažuje nad zájmem na výrobě elektřiny prostřednictvím OZE. Vzhledem k tomu, že se klimatická změna považuje za notorietu a vzhledem k tlaku na vybudování tzv. energetického mixu, který má zvýšit energetickou soběstačnost ČR, mají obce velmi malý prostor

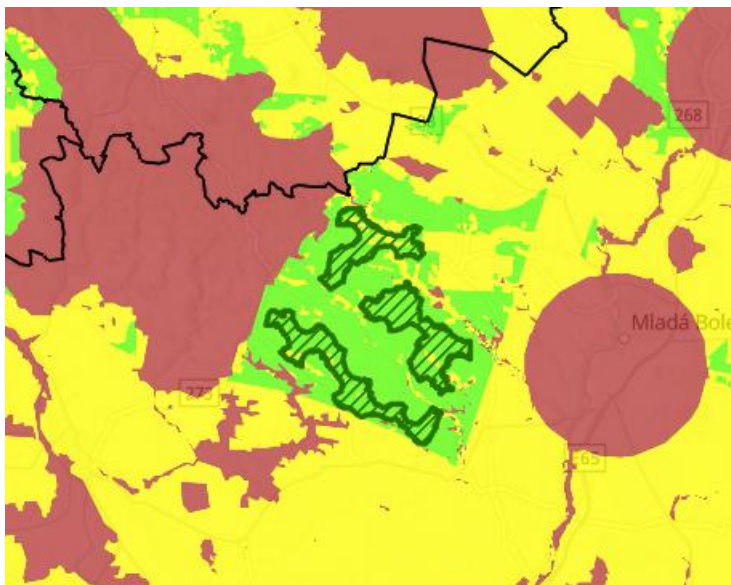
pro to, aby svoje území řešily podle svých představ. Současně ale pořád tyto tlaky na realizaci OZE narážejí na Ústavou garantované právo na samosprávu a je i v této situaci nutno vyvažovat jednotlivé zájmy.

Lze uzavřít, že obce jsou i bez akceleračních zón značně omezeny v právu na samosprávu. Striktní nařízení toho, kde se ještě více usnadní podmínky pro povolování OZE, povede k tomu, že samosprávy nebudou schopny prakticky žádným způsobem zasahovat do toho, jak se má jejich území rozvíjet.

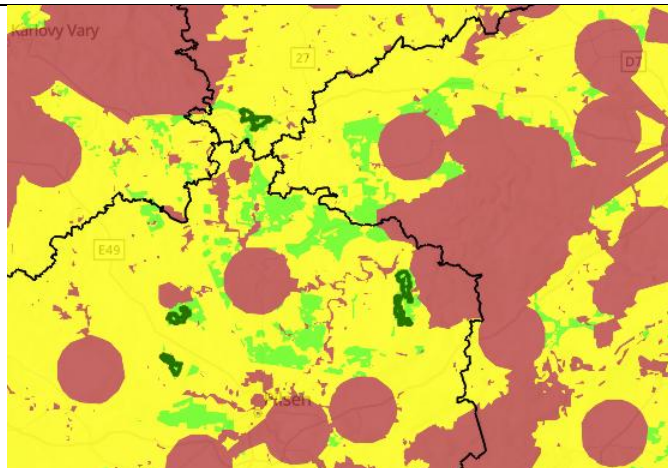
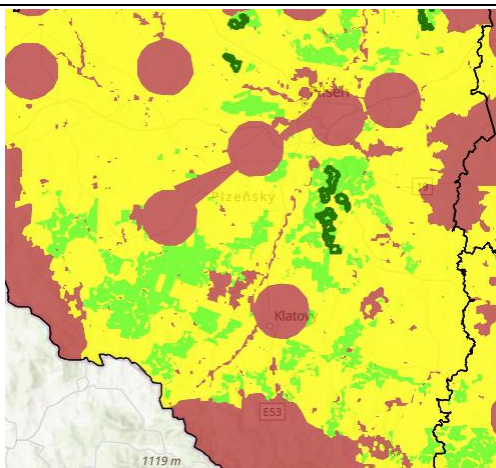
5. Diskriminace a svévole – „proč právě u nás“

Ve Změně č. 2 ÚRP není dostatečně vysvětleno, proč je třeba umístit akcelerační oblasti právě tak, jak jsou vymezeny, když třeba lokalita, kde je AOV83, není nijak výjimečná z hlediska potenciálu pro VTE (nebo alespoň není ve Změně č. 2 popsáno, proč se AOV83 svým větrným potenciálem tak výrazně odlišuje od dalších oblastí, kde AO vymezeny nebyly). Lze tedy předpokládat, že existují i jiné shodné oblasti, kde však z nejasných důvodů AO nebyly vymezeny. Ze Změny č. 2 tedy nelze pochopit, proč právě vymezení AOV83 povede ke splnění klimatických a energetických cílů a vymezení jiné oblasti již ne nebo proč by klimatické a energetické cíle nemohly být plněny i bez AOV83, když jiné oblasti taky nejsou zapotřebí.

Stát si přitom nechal zpracovat mapy zobrazující limity pro umísťování VTE. Z těchto podkladů se zdá, že je AOV83 vymezena objektivně, neboť je na „zelené“ ploše:

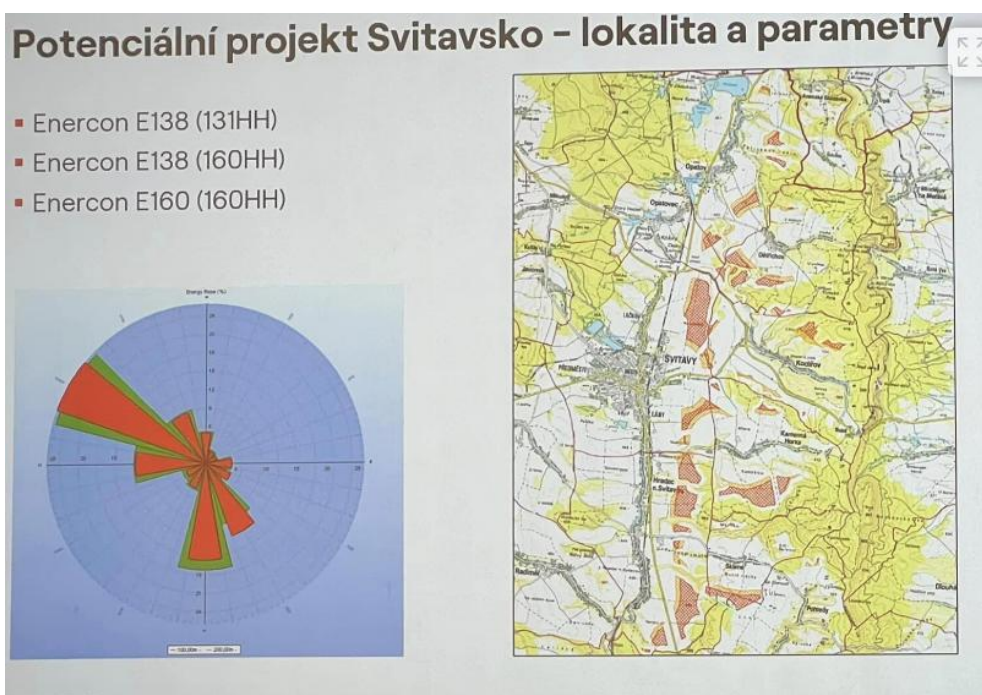
Z mapových podkladů plyne, že vhodné oblasti jsou třeba zde (a jinde v ČR, podatel zde nebude dávat printscreeny všech podobných situací):

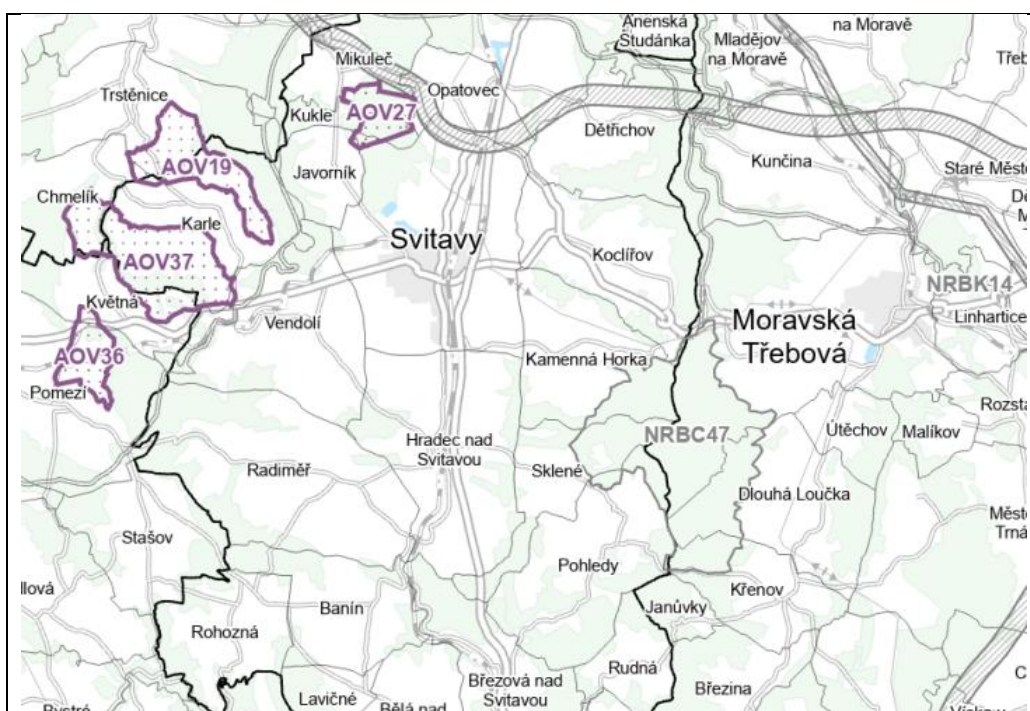
V těchto částech republiky přitom akcelerační oblasti na většině „zelených“ ploch vymezeny nejsou. Není zřejmé, jak bylo s těmito podkladovými materiály naloženo a proč na některých „zelených“ plochách AO vymezeny byly a jinde ne. Takováto neodůvodněná diskriminace je neakceptovatelná.

Současně je třeba poukázat na to, že je řada obcí, které na svém území OZE chtějí a rády by s investory vyjednávaly. V [médiích se ke dni 20. 4. 2026 kupř. uvádí](#): „Obce mikroregionu Svitavsko si jako strategického partnera pro budování větrných elektráren vybraly společnost ČEZ. Plán budou dnes od 16 hodin schvalovat zastupitelé Svitav. Obce se dohodly na společném postupu, věří, že tak budou schopny lépe ovlivnit rozsah i umístění elektráren a také finanční benefity.“

V médiích je uvedena tato mapka k projektu:

Změna č. 2 ÚRP zde ale s akcelerační zónou v této oblasti nepočítá, i když by byla samosprávami žádaná:

Tento postup nelze označit za rozumný a už vůbec ne za takový, který by hledal nejvhodnější cesty s minimálními dopady do práv jiných subjektů.

Podatel na závěr této části upozorňuje, že ve Vyhodnocení vlivů Změny č. 2 na životní prostředí se uvádí, že z původně vymezených AO pro VTE byly vyňaty některé oblasti, a to z těchto důvodů:

AOV32	Frymburk	Významné ovlivnění krajinného rázu širšího území. Ovlivnění této přírodně a krajinářsky hodnotné části Šumavy a jejího obrazu, ovlivnění průhledů z a přes vodní nádrž Lipno a umístění nových výrazných technických výškových prvků do dosud nenarušené krajiny v území. Kumulace vlivů na krajinný ráz s dalšími návrhovými AO.
AOV39	Kamenec	Významné ovlivnění krajinného rázu širšího území. Primárně ovlivnění dominanty Uhlířského vrchu s poutním kostelem Panny Marie Pomocné, průhledy přes Slezskou Hartu a na hřbet Hrubého Jeseníku a Praděd, přírodní park Údolí Bystřice a ovlivnění výhledů z Velkého Roudného a pohledů na něj. MPZ Rýmařov. Kumulace vlivů na krajinný ráz s dalšími návrhovými AO v oblasti Bruntálska a Rýmařovska.
AOV43	Edrovice	Významné ovlivnění krajinného rázu širšího území. Primárně ovlivnění jedinečných průhledů na hřbet Hrubého Jeseníku a Praděd. MPZ Rýmařov, VPZ Stará Ves – Žďárský potok a VPZ Malá Morávka, přírodní park Sovinecko a blízkost CHKO Jeseníky. Kumulativní vlivy s dalšími návrhovými AO v oblasti Bruntálska a Rýmařovska.
AOV76	Citonice	Významné ovlivnění krajinného rázu a kulturních a historických hodnot širšího území. Primárně NP Podyjí a obraz/panorama Znojma s řadou hodnotných objektů. Vysoká koncentrace významných přírodních a kulturně-historických hodnot a dosavadní nenarušenost prostoru. Významné vlivy na netopýry.
AOV81	Strážov	Významné ovlivnění krajinného rázu širšího území. Ovlivnění přírodně a krajinářsky hodnotné krajiny s významnými horizonty, součást cenného obrazu Šumavy.

Proč to nebylo aplikováno i na AOV83, když důvody pro vyřazení jsou takové, že by i v případě AOV83 obstály (rozebráno níže)?

B. Nedostatky regulace a odůvodnění, včetně vyhodnocení vlivů

1. Nedostatečné posouzení SEA vylučuje podrobnou EIA

Vymezení akceleračních oblastí s největší pravděpodobností povede k tomu, že záměry OZE v nich umístované budou upřednostňovány a nedojde už nikdy k řádnému posouzení jejich negativních dopadů na životní prostředí, na zdraví a životy lidí. Proto by mělo být vyhodnocení vlivů změny č. 2 a územního opatření pro AOV83 extrémně podrobné a kvalitní, prakticky na úrovni EIA. Překážkou pro takové podrobné posouzení je ale fakt, že je měřítko ÚRP příliš velké a neumožňuje skutečně posoudit dopady vymezení AO (jiné by to bylo na úrovni územního plánu, resp. v procesu EIA se znalostí konkrétního záměru). Na vymezení akceleračních oblastí navíc naváže zrychlené a zjednodušené povolenací řízení před Dopravním a energetickým stavebním úřadem, v rámci kterého bude úřad ověřovat, zda jsou záměry v souladu s vágními a nicneříkajícími podmínkami územního opatření AOV83. V souladu s těmito obecnými podmínkami ale budou prakticky jakékoliv záměry, což znamená, že vlivy VTE realizovaných v AOV83 nebudou nikdy reálně posouzeny.

Uvedené obavy podatele pramení z § 25 zákona č. 249/2025 Sb., kde se uvádí, že:

(1) Územní opatření je závazné pro vyjádření, závazné stanovisko nebo rozhodnutí vydávaná pro záměr pro využití obnovitelného zdroje energie v akcelerační oblasti, s výjimkou vyjádření nebo závazného stanoviska podle § 36 stavebního zákona.

(2) Nesplňuje-li záměr pro využití obnovitelného zdroje energie podmínky nebo zmírňující opatření stanovené v územním opatření nebo v územním plánu podle § 22, vydá správní orgán, jehož působnosti se tyto podmínky nebo zmírňující opatření týkají, nesouhlasné vyjádření nebo závazné stanovisko anebo zamítne žádost o vydání rozhodnutí.

Pokud tedy bude DESÚ chtít, jednoduše řekne, že vše už bylo řádně a dostatečně posouzeno v rámci Změny č. 2, záměr je v souladu s územním opatřením a v povolenacím řízení není už co řešit. Obcím se pak budou mimořádně špatně uplatňovat podrobné argumenty, byť budou racionální. S největší pravděpodobností ale budou smeteny bez jakékoliv diskuse ze stolu.

Existence územního opatření má navíc velký dopad na to, jestli se bude záměr vůbec OZE ještě vůbec posuzovat podle zákona č. 100/2001 Sb. v procesu EIA (§ 28 zákona č. 249/2025 Sb.). EIA bude probíhat jen tehdy, pokud:

- *půjde o záměr předmětem posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice České republiky nebo*
- *půjde o záměr, u kterého je s ohledem na ekologickou citlivost území, v němž se nachází, vysoce pravděpodobné, že záměr povede k významným nepříznivým vlivům na životní prostředí nebo veřejné zdraví, které nebyly zjištěny při pořizování územního opatření a které nelze vyloučit dodatečnými podmínkami a zmírňujícími opatřeními.*

Řada záměrů v AO, které byly posouzeny mimořádně obecně, už tedy EIA podléhat nebude, i když by jinak posouzení EIA podléhaly, kdyby AO nebyly v ÚRP vymezeny. Je nepravděpodobné, že by někdy příslušný úřad konstatoval, že území, ve kterém se má záměr nacházet, je tak ekologicky citlivé, že záměr povede k významným nepříznivým vlivům a je tedy třeba EIA. Nepravděpodobnost takového závěru vyplývá z faktu, že vyhodnocení územního opatření o všech vlivech tvrdí, že jsou mírné nebo zanedbatelné a není třeba se jimi blíže zabývat. Proč by to měl úřad během povolování záměru v AO zpochybnit, když jsou VTE aktuálně politicky silně protežovanými

záměry a neexistuje zájem na skutečném posouzení jejich dopadů? Obec tak sice bude moci v povolovacím řízení tvrdit, že to vidí jinak, ale to bude tak všechno, co bude moci dělat.

Proto je velmi nevhodné vymezovat akcelerační oblasti na úrovni ÚRP, kdy nemohou být vlivy reálně posouzeny a už vůbec by se nemělo stát, že posouzení provedené na úrovni ÚRP vyloučí provádění dalších posouzení na nižších úrovních, minimálně na úrovni územního plánu, ideálně však posuzování konkrétního záměru, kdy teprve budou skutečně známy parametry záměrů. Jedinou cestou, jak k dospět k tomu, aby byly všechny záměry OZE řádně posouzeny v procesu EIA, za současného stavu legislativy je nevymezovat AO v ÚRP, ale ponechat jejich vymezení na územní plány.

To, že na úrovni Změny č. 2 nejde vlivy posoudit, připouští na několika místech i samo Vyhodnocení vlivů Změny č. 2 na životní prostředí:

- *Polohu a počet jednotlivých zařízení uvnitř akcelerační oblasti pro výrobu elektřiny využívající energii větru nelze předjímat a v podrobnosti grafické části ÚRP (1:200000) ji nelze ani smysluplně odhadovat. Je ale pravděpodobné, že bude docházet k odnětí ZPF pod plochou jednotlivých zařízení, která bude zanedbatelného rozsahu, a také vlivem budování technické, ale zejména dopravní infrastruktury pro obsluhu komunikace pro výstavbu a údržbu zařízení.*
- *Územní rozvojový plán je koncepčním územně plánovacím dokumentem na celorepublikové úrovni. Pracuje se v něm s územně plánovacími nástroji ve velmi hrubém, ale i poměrně podrobném rozlišení, které ovšem nezobrazuje reálné provedení stavby, pouze ho v širokém měřítku lokalizuje do řešeného území. Toto měřítko a absence znalosti o konkrétním umístění a počtu jednotlivých VTE či skutečné velikosti (plochy) instalovaných FVE neumožňuje identifikovat přesně a podrobně případné konkrétní negativní vlivy na životní prostředí, proto zde dále uvedené vyhodnocení vlivů na životní prostředí (ať již u jednotlivých složek nebo u jejich kumulace a synergie) stanovuje pouze potenciální možnost, nikoliv jistotu vlivu.*
- *Nejistota hodnocení je dána zejména neznalostí konkrétního stavebně-technického řešení staveb v navrhovaných akceleračních oblastech, ke kterému nadto v měřítku územního rozvojového plánu nemůže být přihlíženo a současně ani není možno ho nařizovat, pouze pro něj stanovit některé podmínky. Jednalo by se o nezákonnou podrobnost, a o podrobnost řešitelnou nižšími správními akty, kterou tedy nelze, a to i na základě řady soudních precedentů, do územně plánovací dokumentace na úrovni kraje závazně stanovit.*

Za takové míry neznalosti reálií a dopadů provozu VTE je nemožné, aby vyhodnocení vůbec mohlo mít jakoukoliv vypovídací hodnotu a aby bylo bez konkretizace AO v územním plánu a bez provedení důkladné EIA vůbec bráno vážně a jako relevantní a plně dostačující podklad pro povolení záměru.

Vyhodnocení navíc připouští, že dopady Změny č. 2 jsou převážně negativní: „Provedeným porovnáním aktivní varianty (tj. Změny č. 2 ÚRP) s nulovou variantou (tj. ÚRP ve znění změny č. 1a) bylo zjištěno, že nulová varianta byla u 9 složek životního prostředí hodnocena jako vhodnější; aktivní varianta byla u 1 složky životního prostředí hodnocena jako vhodnější a u 1 složky byly varianty hodnoceny jako rovnocenné. Je zřejmé, že aktivní varianta, která přináší do území řadu nových staveb obnovitelných zdrojů el. energie, bude potenciálně vždy vykazovat více negativních vlivů, byť většinou mírných než varianta, kdy k žádné změně v území nedochází.“ Přesto to ale nebrání tomu, aby byla AO vymezena.

Z Vyhodnocení je pak zřejmé, že i nemnohé údajně pozitivní dopady mají velmi nejasné kontury a vůbec nejsou nijak kvantifikovány a zůstávají na úrovni dohadů typu „možná“, „snad“ a „zřejmě“ či „asi“: „Současně ale platí, že nulová varianta nepovede ke zmírnění negativních vlivů na klima a nepřispěje k vyšší energetické soběstačnosti a snížení potřeby fosilních paliv včetně negativních vlivů v místě jejich těžby (tyto vlivy vznikají často mimo území naší republiky a jejich hodnocení nemůže být v plné míře do porovnání zahrnuto).“ Z takového konstatování přece

vůbec neplyne, že „aktivní“ varianta s vymezením AOV83 povede k měřitelnému snížení negativních vlivů na klima a přispěje k měřitelnému zvýšení energetické soběstačnosti. To ostatně potvrzuje i Vyhodnocení vlivů územního opatření k AOV83, ve kterém se uvádí, že AOV83 má „zanedbatelný až mírně pozitivní vliv k ochraně klimatu... v globálním měřítku.“ Z jakého důvodu je tedy AOV83 vymezena, když má jen zanedbatelný pozitivní přínos, zato extrémní množství vlivů negativních?

Takový přístup k územnímu plánování a povolování záměrů je neakceptovatelný. Je výrazně oslabována (podlamována) ochrana veřejných zájmů, když reálné posuzování vlivů záměrů z podstatné části vůbec nemusí proběhnout.

2. Hluk a shadow flicker efekt

Podatel zásadně nesouhlasí s tím, že Změna č. 2 ani příslušné územní opatření vůbec neřeší negativní dopady hluku, hluk chápe Změna č. 2 jako normální integrální součást VTE, bez které to prostě nejde a je třeba se s tím smířit, resp. se Změna č. 2 k hluku chová, jako by o nic ani nešlo, vždyť je to jen takové v podstatě příjemné „šumění lesa“, které mohou zaregistrovat jen neurotické osoby (tento narativ odpovídá tomu, že všechny negativní vlivy jsou ve vyhodnocení Změny č. 2 i jednotlivých opatření soustavně bagatelizovány).

Ve Vyhodnocení vlivů územního opatření AOV83 se lze dočíst: „*Nejbližší obytná zástavba: Stránka, Velký Újezd, Chorušice, Velké Všelisy, Nemyslovice, Zamachy, Kadlín, Ledce – nad 500 m. Předpokládaný zdroj hluku: max. 106 dB na jednu VTE, požadavek na vzdálenost od obytné zástavby min. 500 m (předpokládaná hluková zátěž v takové vzdálenosti cca 37 dB).*“

Podle podatele není možné, aby větrné turbíny s max. výškou 200 m vzdálené jen 500 metrů od nejbližší zástavby neměly vliv na obyvatele, co se týče obtěžování hlukem. Číslo (37 dB) uváděná ve Vyhodnocení územního opatření nejsou ani ničím podložena, jde jen o jakýsi tip.

Obvykle se uvádí, úroveň hluku VTE se pohybuje ve vzdálenosti 500 od turbíny v úrovni 35 – 45 dB, přičemž dost záleží na rychlosti větru. Pokud fouká silně, je hluk větší. Ve Vyhodnocení vlivů Změny č. 2 na životní prostředí se k hluku navíc píše: „*Moderní větrné turbíny dnes splňují přísné hlukové limity – maximálně 50 dB ve dne a 40 dB v noci, při vzdálenosti 500 m od obydlí.*“ Tak jak to vlastně je? Je hluková hladina 37 dB nebo 50 dB? Je to docela velký rozdíl a Změna č. 2 v tom evidentně nemá ani trochu jasno. Spíše se zdá, že se v ní jen tak hází čísla, aniž by ta reálně byla o něco opřena.

Navíc se celkem bezohledně Ve Vyhodnocení změny č. 2 uvádí: „*Hluk z moderních elektráren je srovnatelný se zvuky v domácnosti, či šuměním lesa. Bez uplatnění Změny č. 2 ÚRP se dá předpokládat obdobný trend, avšak méně koordinovaný a méně usměrněný.*“ Monotónní nepříjemné a neustávající šumění VTE není ani omylem srovnatelné s různými zvuky z domácností majícími krátké trvání a už vůbec ne s již zmíněným uklidňujícím šuměním lesa (tímto tvrzením se Změna č. 2 opět snaží bagatelizovat obavy o zdraví lidí a znovu vyvolávat dojem, že se přece nic neděje a VTE jsou běžnou součástí našich životů, na kterou si lze snadno zvyknout, když člověk jen trochu chce a nehledá pořád jen problémy). Přirovnání hluku z turbín k šumění lesa nemůže být relevantním odůvodněním toho, proč by z hlediska hluku mělo být vymezení AOV83 v pořádku a proč nebude ovlivňovat zastavěné území, resp. zastavitelné plochy (až na nich vznikne výstavba). Vzhledem k tomu, že hluk z větrných turbín je navíc soustavný a stále nepříjemně stejný, nedá se ho nijak zbavit, což je extrémně stresující, by naopak neměly být hodnoceny čistě jen počty decibelů, ale i jiné dopady hluku na lidské zdraví (stres a jeho negativní vlivy). Zdravotní dopady však Změna č. 2 naprosto marginalizuje.

V samotném odůvodnění Změny č. 2 se k hluku také nic nepíše, je tam uvedeno v podstatě jen následující: „*Při vymezování akceleračních oblastí byly prověřovány navazující územně plánovací dokumentace, a to zejména s ohledem na možnost dodržení minimálního odstupu 500 m od navrhované obytné zástavby sídel, tj.*

zastavitelných ploch pro bydlení nebo smíšených obytných. Z prověřování však vyplynulo, že tyto odstupy nelze ve všech případech respektovat, a to zejména z toho důvodu, že využitelnost těchto ploch pro výstavbu je obtížně predikovatelná, veřejná dostupnost všech podkladů není beze zbytku zajištěna dálkovým přístupem a také dochází k neustálým změnám dokumentací, které není možné z hlediska pořizování celostátní dokumentace celoplošně sledovat a podchytit. Proto u akceleračních oblastí pro rozvoj výroby energie z energie větru, které jsou vymezovány jako koridory, bude dostatečný odstup od obytné zástavby zajišťovat plnění podrobnější podmínky stanovené v územním opatření na prokázání splnění hlukových limitů.“

Rozhodně se nejedná o žádné zdůvodnění, naopak je to další důkaz, že na úrovni ÚRP není možné vymezovat AO a relevantně posoudit jejich vlivy. Dokonce pořizovatel připouští, což je až absurdní, že si ani neobstaral všechny potřebné podklady a v podstatě AO jen tak nějak „nastřelil“.

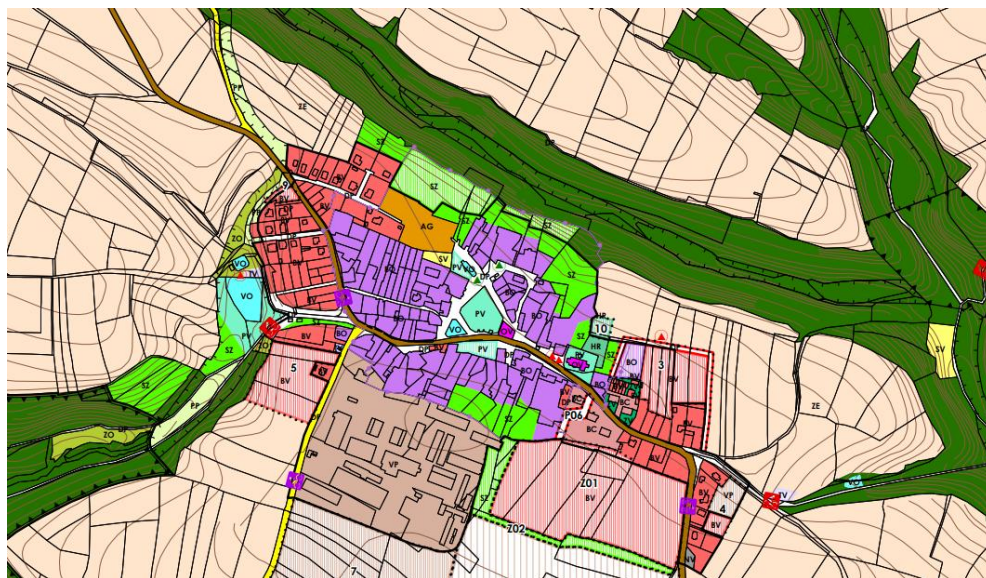
Příslušné územní opatření z hlediska řešení hluku obsahuje jen tuto skromnou podmínku:

- k) Pro navazující řízení dle stavebního zákona zpracovat podrobnou hlukovou studii působení hluku na obytnou zástavbu (chráněné venkovní prostory) zahrnující kumulativní působení ostatních existujících a povolených (a plánovaných zařazených v databázi) zdrojů hluku a na jejím základě zpracovat režim provozu VTE.

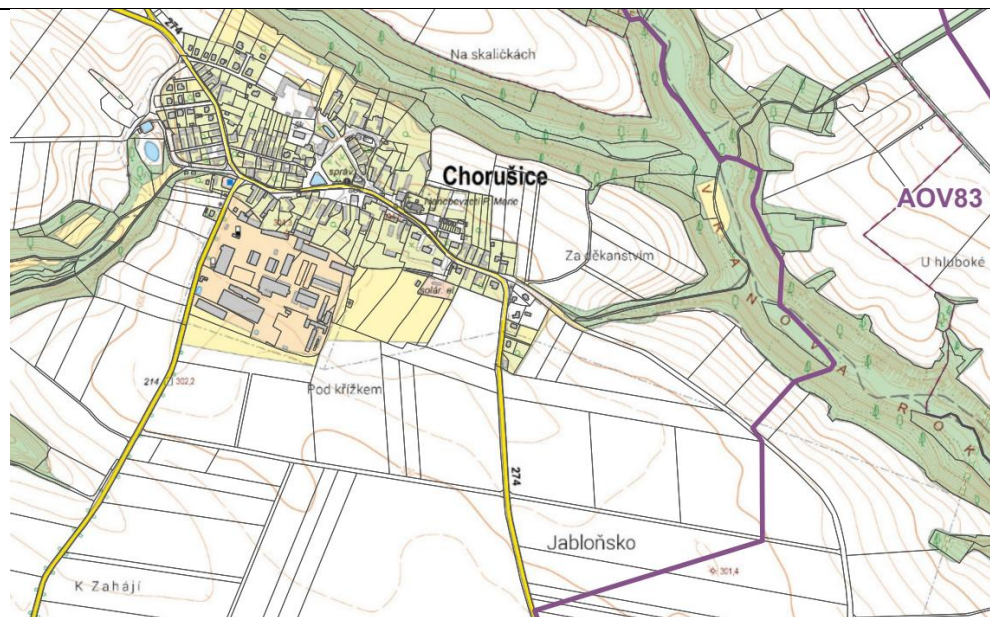
Požadavek na zpracování hlukové studie, jejíž parametry nejsou ani v nejhrubších rysech načrtnuty, někdy v budoucnu, kdy už bude AOV83 vymezena a povolovací řízení bude velmi usnadněno, je naprosto nedostačující. Hlukovou studii nejasné kvality si investor sice nechá zpracovat, ale ta nepochybně jen potvrdí, že je vše v pořádku a nikdo nebude ničím obtěžován. Navíc se bude argumentovat tím, že AO už přece byla vymezena a bylo vyhodnoceno, že hlukové limity překročeny nebudou a vlivy na lidské zdraví jsou zanedbatelné (protože jde o „příjemné šumění lesa“), a proto logicky v AOV83 mají být VTE.

Z toho plyne, že postup navrhovaný Změnou č. 2 je neakceptovatelný. Hlukové vlivy se jednoduše mají řešit v rané fázi, kdy jsou ještě možnosti alternativních řešení otevřeny a ne tehdy, kdy už je prakticky jisté, že VTE v lokalitě budou a nikdo s tím nic nesvede.

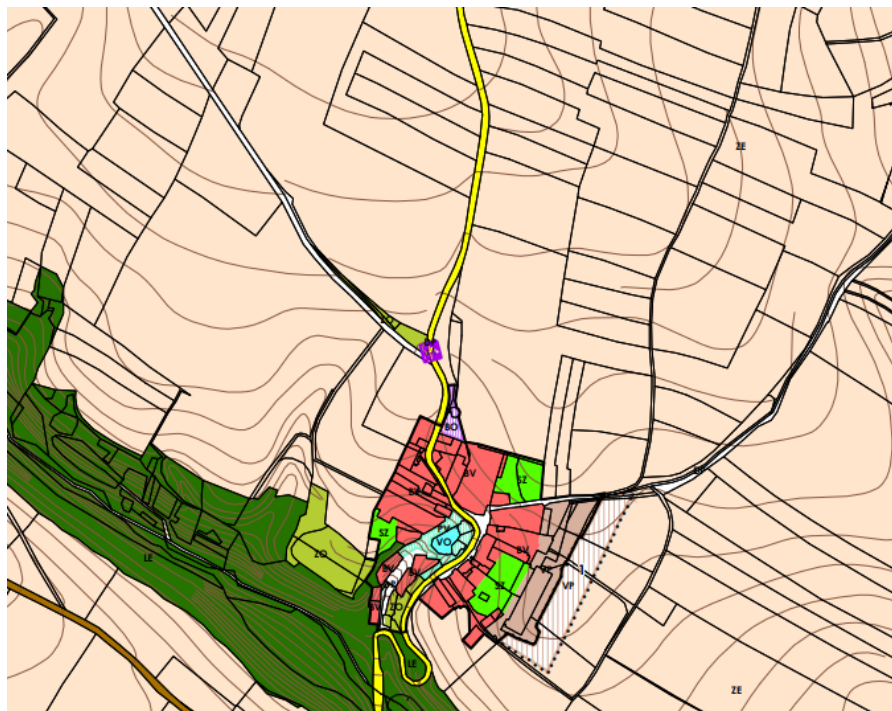
Územní plán pro část obce Chorušice vypadá aktuálně takto:

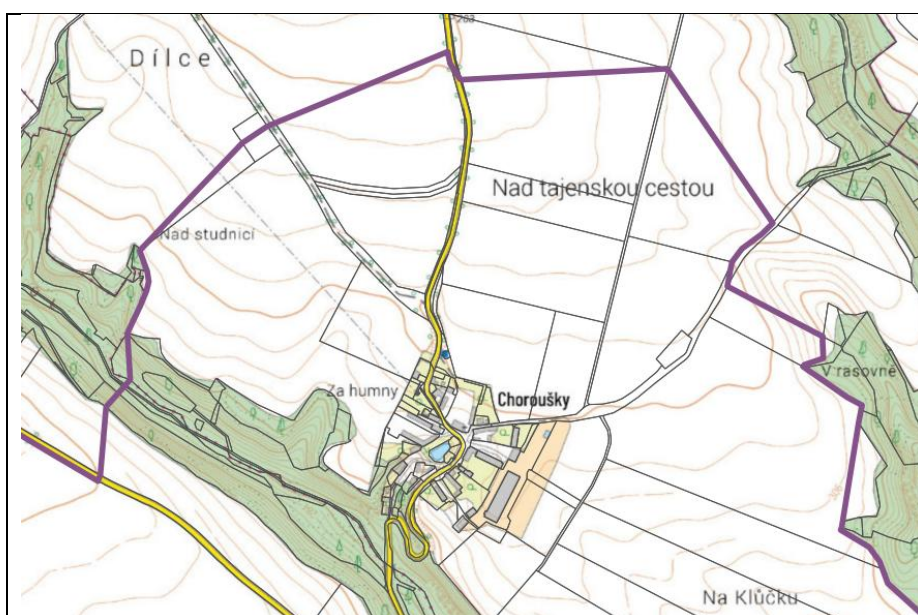
AOV83 je konkrétně ve vztahu k území Chorušic vymezena takto (fialová linka):

Pro část obce Chorušky vypadá hlavní výkres územního plánu aktuálně takto:

Hranice AOV83 je tato:

Z toho je zřejmé, že je AOV83 značně blízko zastavěnému území, resp. novým zastavitelným plochám a je evidentní, že k obtěžování hlukem dojde. Navíc z uvedeného plyne, že obec už nemůže uvažovat o rozvoji směrem k hranici AOV83, což představuje výše zmíněný vážný zásah do práva na samosprávu.

Vyhodnocení vlivů územního opatření vůbec neřeší infrazvuk, ačkoliv o jeho negativních dopadech hovoří odborníci. Např. v rešerši [Ing. Markéta Miháliková, Ph.D](#) z Katedry pedologie a ochrany půd, Fakulty agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů České zemědělské univerzity v Praze nazvané „[Proč se větrné elektrárny nehodí do blízkosti obcí: vědecké důkazy o jejich negativních dopadech](#)“ se uvádí:

Infrazvuk produkovaný větrnými elektrárnami – například v pásmu **22,9 Hz** – působí na **centrální nervový systém** a ovlivňuje **mozkové vlny typu beta**. Tyto vlny jsou spojeny s **bdělostí, napětím, úzkostí, vnitřním neklidem a poplachovým stavem** (Timmerman, 2013). Aktivace beta vln spouští tzv. **reakci „útěk-nebo-boj“** (angl. fight-or-flight response), což je přirozený obranný mechanismus organismu, kdy tělo v reakci na vnímané nebezpečí:

- zrychlí srdeční tep,
- zúží cévy,
- zvýší hladinu stresových hormonů (např. kortizolu a adrenalinu),
- připraví svaly k úniku nebo fyzickému střetu.

Tento efekt je natolik výrazný, že byl v odborné literatuře přirovnáván k účinku **sonických děl** používaných při potlačování demonstrací (Timmerman, 2013). Účinek infrazvuku **není jen teoretický**. V experimentu popsaném Timmermanem zažívaly testovací osoby po **pouhých 20 minutách expozice** příznaky jako **nevolnost, paniku, nespavost**. Tyto symptomy **přetrvávaly i týdny po opuštění oblasti**, což potvrzuje dlouhodobý dopad na psychiku a zdraví. I když si postižený člověk neuvědomuje žádné slyšitelné podněty, **dlouhodobá expozice infrazvuku může vést k chronickému stresu, únavě, podrážděnosti, poruchám spánku, zvýšenému krevnímu tlaku a dalším psychosomatickým obtížím**.

Studie z celého světa potvrzují, že **doporučená bezpečná vzdálenost** větrných turbín by měla být **alespoň 1,5–2 km**. Vliv hluku je potvrzen **u lidí i zvířat**, přičemž kumulativní efekt více turbín zvyšuje zátěž. Důležitou roli hraje nejen fyzikální hluk, ale i psychologické faktory, jako postoj obyvatel či vizuální dopad. Optimalizace rozestavení více turbín ukazuje, že blízkost turbín zvyšuje kumulativní hluk a rušení obyvatel. Studie provedená v Indii navrhuje kompromisy mezi výkonem a hlukovou zátěží (Mittal et al., 2017). Studie provedená v Německu potvrdila, že počet viditelných turbín z domova ovlivňuje subjektivní rušivost. Lidé vnímají více turbín jako rušivější bez ohledu na fyzický hluk (Müller et al., 2023).

Rostoucí množství výzkumů potvrzuje, že větrné elektrárny mohou výrazně ovlivnit kvalitu života a psychickou pohodu obyvatel žijících v jejich blízkosti, i při relativně nízkých hladinách hluku. V dlouhodobé kanadské studii došlo po zprovoznění turbín k významnému zhoršení celkové životní spokojenosti a duševního zdraví, především u osob žijících do 1,5 km od větrné farmy (Jalali et al., 2016). Podobně studie z Nového Zélandu zjistila, že negativní psychické a zdravotní dopady způsobené větrným hlukem jsou srovnatelné s hlukem z letišť, a doporučila větší odstup od obytných oblastí (Shepherd et al., 2014). Další longitudinální sledování prokázalo, že tyto dopady přetrvávají i více než dva roky po instalaci turbín, a že lidé v těsné blízkosti větrných elektráren vykazují trvale nižší kvalitu života (McBride et al., 2013). Všechny tři studie doporučují jako **minimální ochrannou vzdálenost alespoň 1,5–2 km** mezi větrnými turbínami a obytnými budovami.

Lidé žijící **do 1,5 km** od turbín trpí **poruchami spánku, únavou, bolestmi hlavy a zvýšeným stresem**. Dánská populační studie potvrdila, že lidé v blízkosti větrných farem častěji užívají **léky na spaní a antidepresiva**. Největší prospektivní studie v Dánsku (550 000 domů) zkoumala vztah mezi vzdáleností od turbín a spotřebou léků na spaní, antidepresiv a výskytem kardiovaskulárních onemocnění. Vyšší riziko se ukázalo při vzdálenosti do 1–2 km od turbín (Poulsen & Sørensen, 2016). Nízkofrekvenční hluk (infrazvuk) proniká i do budov a působí **na srdce a nervovou soustavu**. V Japonsku měli obyvatelé žijící ≤ 1500 m od turbín 2× vyšší výskyt poruch spánku oproti těm ≥ 2000 m, potvrzující závislost na vzdálenosti (Ishitake, 2018). Lidé žijící ve vzdálenosti 124–330 m od turbín na Tchaj-wanu měli měřitelné změny v srdeční variabilitě v reakci na nízkofrekvenční hluk (Chiu et al., 2021). V kanadském výzkumu potvrdila statistická analýza souvislost mezi vzdáleností k turbínám a sníženou kvalitou života, přičemž větší rušení je vnímáno i při relativně nízké hladině hluku (Barry et al., 2018). Akustici v Massachusetts (USA) naměřili, že infrazvuk a nízkofrekvenční hluk přesahují detekční prahy a vyvolávají symptomy u přítomných pozorovatelů (Ambrose et al., 2012). Studie provedená týmem Abbasi et al. (2016) potvrzují významný výskyt **poruch spánku a stresu** u pracovníků větrných farem i obyvatel v blízkosti turbín.

Univerzita v Uppsale zveřejnila na sklonku roku 2025 tento text: „[IT department in the media: The issue of wind turbine noise raised in the EU – Swedish research shows that infrasound travels further than previously thought](#)“. Uvádí se zde mj.: „*The issue of noise impact from wind turbines has gained renewed attention within the EU, where a petition on noise and infrasound is now being considered by the European Parliament. The initiative is backed by several European organisations, and at the heart of the debate is Swedish research that has led to new insights into how sound propagates. Research on measurement methodology has improved significantly in recent years – not least thanks to the work of Professor Ken Mattsson at Uppsala University. Since the 1990s, he has developed computational methods to simulate how sound, including infrasound, spreads across landscapes. Together with colleagues, he has created the advanced simulation tool SoundSim360, which demonstrates that infrasound levels from modern wind turbines are considerably higher and travel farther than previously assumed. Mattsson’s research (see source below) indicates that earlier measurements and modelling may have underestimated both the range of the sound and its potential health risks (see source below). This has contributed to the issue now being raised politically within the EU.*“

Jiná studie ([Should limit values be set for infrasound caused by wind turbines?](#)) dospěla mj. k tomuto závěru: „*While most studies confirm that infrasound at levels well below the hearing threshold has no adverse effects, limited evidence suggests that inaudible infrasound can cause annoyance and sleep disturbance, suggesting that some people living near wind farms may become sensitized to infrasound and suffer chronic stress symptoms. This has led to the proposal of outdoor limits for infra-sound from wind turbines... The rapid global expansion of wind energy is associated not only with an increase in the number of turbines installed, but also with an increase in their capacity, which in turn is associated with an increase in their dimensions. The increase in turbine size has*

raised concerns about a shift in noise characteristics towards lower frequencies, which should be taken seriously, as noise with significant infrasound components may have a greater impact on human health and well-being than noise without such components.“

Jestliže tedy existují uvedené relevantní pochybnosti o dopadech infrazvuku šířeném moderními VTE (přičemž moderní VTE evidentně vliv ultrazvuku zhoršují a nikoliv zlepšují), mělo by být posouzení vlivů infrazvuku mnohem detailnější a mělo by být v rámci principu předběžné opatrnosti zcela jistě zahrnuto do vyhodnocení vlivů, přičemž by měly být posouzeny jak vlivy na lidské zdraví, tak na zvířata, která vnímají infrazvuk mnohdy zcela jinak než lidé.

Problém infrazvuku ale nebyl vůbec posouzen a není ani v kompenzačních opatřeních stanoven požadavek na toto posouzení (nelze rozhodně očekávat, neboť to vůbec není standardní praxe, že by se něco takového řešilo v rámci klasické hlukové studie, jejíž metodika je připravena tak možná na dopravní stavby, ale nikoliv na velmi specifické zvuky produkované VTE).

Nebyl posouzen ani problém související s nízkofrekvenčními zvuky produkovanými VTE. Ve vědeckých studiích se přitom uvádí: „*LFN from wind turbines is potentially annoying to residents living nearby and affects human health. This study assessed the response of HRV indicators (SDNN and LF/HF) to LFN exposure and evaluated the LFN exposure inside households located near wind turbines. The results showed the association of changes in HRV with LFN exposure and an SDNN reduction of 0.43% with an increase of 1 dB (L_{Aeq}) in LFN. The households' average LFN levels were 34.8 6.9 and 43.4 5.7 dB for indoors and outdoors, respectively. In addition, the average indoor LFN levels at nighttime in four of the seven households monitored were above 30 dB (L_{Aeq}), the threshold for good sleep quality. Taiwan has a high population density, and wind farms have been set up near residential communities. In view of the adverse health impacts of exposure to turbine-generated LFN, it is recommended that the government set regulations on the requisite distances of wind turbines from residences, for houses near wind turbines to be equipped with airtight windows for sound insulation, and for residents living in close proximity to wind turbines to have their windows closed most of the time to reduce LFN transmission.“* ([*Effects of low-frequency noise from wind turbines on heart rate variability in healthy individuals*](#))

Opět platí, že v situaci, kdy existují pochybnosti, musí lidské zdraví dostat přednost, dokud nebudou pochybnosti s jistotou odstraněny. Proto nemohou být akcelerační zóny vymezovány v blízkosti zástavby nebo plánované zástavby podle územních plánů obcí, aniž by byly vlivy nízkofrekvenčního hluku řádně posouzeny.

Dále se v citované rešerši (ČZU v Praze) uvádí k problematice vibrací:

Vědecké důkazy potvrzují, že **vibrace z větrných elektráren se přenášejí do podlaží** a mohou být **detekovatelné až několik kilometrů daleko**. I když **vliv na podzemní vodu není zatím prokázán**, je z hlediska **předběžné opatrnosti na místě požadovat hydrogeologické a geotechnické posouzení** v každé lokalitě, zejména v blízkosti studní, pramenů nebo zásob podzemní vody.

Studie z Německa potvrdila, že **seismické vlny generované větrnými elektrárnami** (zejména 2MW modely) jsou **detekovatelné běžnými seizmometry i několik kilometrů od turbíny**. Vlny vznikají díky pohybu převodovky, generátoru i věže jako celku a šíří se základy turbíny do okolní půdy (Nagel et al., 2021). U malých turbín do 50 kW ve Skotsku bylo zjištěno, že **vibrace se přenášejí až do vzdálenosti 200 m**, přičemž amplituda klesá z 10^{-3} na 10^{-5} m/VHz. Z toho vyplývá, že u větších turbín může být dosah ještě větší (Westwood et al., 2015). Vibrace z turbín mohou způsobit **trvalé mikrovibrace** v budovách (zejména v masivních strukturách nebo sklepech), což může mít dopad na konstrukční spoje i citlivé přístroje (Saavedra & Samanta, 2015). Tato rezonanční zatížení se mohou **kumulovat** při větším počtu turbín nebo při jejich **nevhodném rozmístění**, jak ukazují simulace (Zhu & Xia, 2023).

Uvedené také není vůbec řešeno, dopady Změny č. 2 na lidské zdraví proto nebyly řádně posouzeny, naopak jsou zcela upozaděny, jako kdyby vůbec neexistovaly. Pořizovatel by se měl jednoznačně vypořádat se závěry odborných studií, které se týkají vlivu infrazvuku a vibrací vytvářených VTE na lidské zdraví a na zvířata.

Problematika vibrací produkovaných VTE navíc není zcela prozkoumána a objevují se další studie poukazující na jejich negativní dopad, a to v oblastech, které se zdají být zdánlivě nepodstatné, přitom ale mají zásadní dopady na celý ekosystém a na zemědělství. Podatel jen na okraj zmíní [studii týkající se vlivu vibrací produkovaných VTE na žížaly](#): „Human activities often impact the sensory environment of organisms. Wind energy turbines are a fast-growing potential source of anthropogenic vibrational noise that can affect soil animals sensitive to vibrations and thereby alter soil community functioning. Larger soil animals, such as earthworms (macrofauna, > 1 cm in size), are particularly likely to be impacted by the low-frequency turbine waves that can travel through soils over large distances. Here we examine the effect of wind turbine-induced vibrational noise on the abundance of soil animals. We measured vibrational noise generated by seven different turbines located in organically-farmed crop fields in the Netherlands. Vibratory noise levels dropped by an average of 23 ± 7 dB over a distance of 200 m away from the wind turbines. Earthworm abundance showed a strong decrease with increasing vibratory noise. When comparing the nearest sampling points in proximity of the wind energy turbines with the points furthest away, abundance dropped on average by 40% across all seven fields. The abundance of small-sized soil animals (mesofauna, < 10 mm in size) differed between crop fields, but was not related to local noise levels. Our results suggest that anthropogenic vibratory noise levels can impact larger soil fauna, which has important consequences for soil functioning. Earthworms, for instance, are considered to be crucial ecosystem engineers and an impact on their abundance, survival and reproduction may have knock-on effects on important processes such as water filtration, nutrient cycling and carbon sequestration.“

V rámci uplatnění principu předběžné opatrnosti, který by se zcela jistě měl aplikovat v situaci, kdy dostatečné studie ještě zdaleka nebyly provedeny (a zejména ne pro moderní extrémně vysoké VTE), by neměly být vlivy VTE typu vibrací přenášných do země, opomenuty nebo zesměšňovány a vytěšňovány.

Dále je třeba poukázat na fakt, že dopady stroboskopického efektu nebyly zřejmě vůbec posouzeny, jen se konstatuje, že bude mít zanedbatelný vliv na lidské zdraví, což je bez jakýchkoliv dat vskutku hodně odvážné tvrzení (ostatně se až s podivnou pravidelností objevuje i u vyhodnocení jiných AO, shadow flicker efekt pořizovatele netrápí).

Současně je ale stanovena tato podmínka v územním opatření: „Pro navazující řízení dle stavebního zákona zpracovat studii působení stroboskopického efektu na obytnou zástavbu s vymezením VTE, u nichž je nutno dobu provozu omezit tak, aby shadow flicker efekt nepřekročil dobu trvání 30 hodin/rok.“ Je-li stroboskopický efekt zanedbatelný, proč je současně nutno stanovovat pravidla pro jeho omezení? V odůvodnění AOV83 nenajde nikdo žádné vysvětlení, protože se v něm ke stroboskopickému efektu nic neříká.

Navíc je třeba rozlišovat mezi dobou, po kterou jsou lidé stroboskopickým efektům vystaveni (tj. ona podmínka omezení na 30 h/rok), a mezi tím, jak jsou shadow flicker effectem obtěžováni, což je stresující. To se uvádí i v odborných studiích („[In the shadow of wind energy: Predicting community exposure and annoyance to wind turbine shadow flicker in the United States](#)“):

- Although SF is typically regulated by exposure (i.e., minutes or hours), we find that SF exposure is not significantly correlated with annoyance. If a goal is set to reduce SF annoyance, though, future research, in the United States and in Europe, should study other approaches, metrics, or standards to mitigate SF annoyance.
- Wind energy is rapidly expanding on a global scale, yet, to our knowledge, in-depth studies of SF exposure and annoyance have been conducted in few regions. Researchers should seek to replicate these types of analyses in more regions where wind energy is deployed. Additional survey questions could reveal more

factors leading to annoyance such as time-of-day impacts, work and sleep schedules, activity interruptions, and measures taken to mitigate SF, such as shutting down the wind turbines during periods of intense SF.

- The annoyance stress scale (AS-scale) as developed by Hübner et al. [22], may provide an improved metric from a policy or regulatory perspective to protect public health over self-reported annoyance. Self-reported annoyance (without accounting for stress and coping mechanisms, for example) may miss the full weight of the responses of unique individuals. Indeed, this is a promising area for future study for wind turbine SF, noise, and public acceptance in general.

Jak konkrétně se s obtěžováním a stresovým působením stroboskopických efektů Změna č. 2 vypořádala, to není vůbec zřejmé. Podobně není řešen vliv flicker efektu na zvířata. Vědci přitom dospívají k tomuto závěru: „Reviewing scientific literature on effects of WPP on shrub- and woodland-dwelling wildlife species indicated that current knowledge is rather scarce and as well controversial. Published peer-reviewed literature yielded evidence that construction, operation and maintenance of wind facilities might affect mortality and behavior of mammals and birds as well as habitat suitability. However, different studies yielded either negative, positive or even no responses of wildlife species to WPP in shrub- and woodlands, and some studies did not generate clear patterns. Such controversial results might exist even within one wildlife species (e.g. reindeer), potentially deriving from largely varying study settings in terms of addressed habitats, study design, season, length of observations, sample sizes and more. Different response types within one species might also be related to demographic differences, to individual life histories or to behavioral switching. All these aspects might have considerable implications for the significance and informative value of studies and it might lead to a large remaining uncertainty about their generality – both for their significance for population biology and for conclusions on potential management and mitigation strategies. Highly site- and community-specific studies as well as results from short-term studies are beyond the most important constraints for inferring general patterns, which should urgently be overcome by future multi-annual, multi-site studies following a BACI design. Additional studies in shrub- and woodlands are also required to get insight into the effectiveness of mitigation measures and micro-siting of WPPs. Thereby gained knowledge is required to support planning decisions in practical context.“ ([Impact of wind power plants on mammalian and avian wildlife species in shrub- and woodlands](#))

Jestliže je z vědeckých studií je zřejmé, že vliv flicker efektu na lidské zdraví a psychiku i na zvířata není řádně prozkoumán, je nutné v rámci principu předběžné opatrnosti vliv flicker efektu nepodceňovat a nevymezovat AOV83 bez řádného posouzení jejich dopadů.

3. Vliv na ptáky, letouny a obojživelníky a s tím související dopady

Realizace VTE jednoznačně poškodí i ptáky a letouny, v odůvodnění územního opatření pro AOV83 se konkrétně uvádí, že se výstavba VTE dotkne negativně celé řady ptáků. Jde zejm. o tyto druhy: krkavec velký (Corvus corax), luňák červený (Milvus milvus), moták pilich (Circus cyaneus), káně rousná (Buteo lagopus), káně lesní (Buteo buteo), výr velký (Bubo bubo), ťuhýk šedý (Lanius excubitor), poštolka obecná (Falco tinnunculus), moták lužní (Circus pygargus), ostříž lesní (Falco subbuteo), čejka chocholatá (Vanellus vanellus), dudek chocholatý (Upupa epops), krahujec obecný (Accipiter nisus), moták pochop (Circus aeruginosus), luňák hnědý (Milvus migrans).

V odůvodnění Změny č. 2 se k tomu uvádí: „Dotčení dalších identifikovaných hodnot v území, a to flóry a fauny přírodních biotopů lesů, křovin, mozaiky, skal, sutí a jeskyní, vodní plochy Ledečák a bezejmenných vodních ploch západně až jihozápadně od obce Stránka, lesů a niv jako významných krajinných prvků, vlivu na ptáky, zejména druhy káně rousná, káně lesní, luňák červený, moták lužní, moták pilich, moták pochop, krkavec velký, další ptáky a netopýry, vlivů na druhy obojživelníků ropucha obecná, ropucha zelená, skokan hnědý, skokan štíhlý, jsou kompenzována v rámci souběžně zpracovaného územního opatření, které je nedílnou součástí vymezení

akcelerační oblasti a jehož podmínky musí být při rozhodování v území respektovány.“ Z toho se zdá, že Změna č. 2 považuje usmrcování ptáků za banalitu.

Podmínky pro ochranu ptáků a letounů obsažené v územním opatření jsou rovněž čistě formální. Konkrétně je v opatření uvedeno pouze toto:

j) Bude zajištěna ochrana ptáků těmito způsoby:

1. Před úrazy a mortalitou na elektrickém vedení – přípojně elektrické vedení bude přednostně realizováno podzemním kabelem za předpokladu, že se vyhnou chráněným biotopům a stanovištím.
2. Před kolizemi s lopatkami VTE volbou vhodného technického řešení.
3. Před hnízděním na VTE volbou vhodného technického řešení.
4. Výstavba větrných elektráren a doprovodné infrastruktury bude realizována mimo období hnízdění ptáků, s přihlédnutím ke konkrétní lokalitě záměru a druhům v ní přítomných.

c) Pro omezení kolizí ptáků s lopatkami rotoru budou využity odpuzovače (optické, akustické, nebo elektromagnetické), které odrazují zájmové druhy létat do bezprostředního okolí VTE, nebo detekční systémy (akustické, optické, termovize), které v případě detekce zájmového druhu v blízkosti VTE zpomalí, popř. zastaví rotor VTE. Budou použita vždy nejúčinnější dostupná a ověřená zařízení.

V odůvodnění není doloženo, že by existoval skutečně funkční mechanismus ochrany ptáků a netopýrů prostřednictvím odpuzovačů. V jaké míře přesně odpuzovače fungují, to se nedá z odůvodnění AOV83 zjistit, konstatuje se jen mlhavě, že odpuzují „výrazně“: *„Odpuzovače, případně zařízení pro identifikaci ptáků a následné zpomalení rotoru VTE mají schopnost výrazně snižovat mortalitu a zároveň umožnit výstavbu VTE i v oblastech se zvýšeným výskytem citlivých druhů.“*

Kdyby to ale takto dobře fungovalo, zřejmě by pak nebylo třeba kolize s ptáky a letouny ani nijak zásadně řešit, nemusely by se na toto téma dělat stále nové studie a VTE by mohly být prakticky všude, klidně i v ptačích oblastech, protože by bylo zajištěno, že „mortalita bude výrazně snížena“, tedy že bude tak nízká, že ji není ani třeba brát v úvahu (jinak se pojem „výrazně snížena“ totiž chápat nedá).

Není také vůbec doloženo, tak aby to nevzbuzovalo žádné pochyby, že by dokonce existoval vysoce spolehlivý mechanismus, který roztočené obří listy VTE extrémně rychle zastaví nebo aspoň velmi výrazně zpomalí vždy, když by mělo dojít ke kolizi s ptáky. V opatření by tak mělo být přesně popsáno, o jaký konkrétní mechanismus jde, jak rychle tento mechanismus po detekci ptáka nebo netopýra schopen rotor zastavit, aby bylo postaveno najisto, že nedojde ke zranění nebo usmrcení zájmových druhů. Vedle toho by mělo být garantováno, že provozovatel nebude nikdy tento mechanismus vypínat, i když to nepochybně snižuje výkon VTE. Nic takového se ale v posouzení nedá dohledat. Stejně tak není a nemůže být efektivně zamezeno zraněním a smrti ptáků v důsledku jejich kolize s vedením elektrické sítě.

Ve skutečnosti tedy nedošlo k reálnému posouzení negativních dopadů na ptáky a letouny, odůvodnění je v této části sestaveno jen z obecných frází, je doslova zbytečné.

Cynismus pořizovatele ve vztahu k úmrtím a zraněním ptáků a letounů plyne z odůvodnění samotného územního opatření k AOV83, které připouští: *„Provoz VTE představuje určité riziko pro volně žijící ptáky. Odpuzovače, případně zařízení pro identifikaci ptáků a následné zpomalení rotoru VTE mají schopnost výrazně snižovat mortalitu a zároveň umožnit výstavbu VTE i v oblastech se zvýšeným výskytem citlivých druhů. Přestože vymezení akcelerační oblasti respektovalo mapy citlivosti ptáků, oblasti s vysokou a extrémní citlivostí byly z návrhu*

vyloučeny a oblasti se středním rizikem zasahují pouze do severní části akcelerační oblasti, nebylo možné se vyhnout všem detekovaným místům výskytu citlivých, vzácných a ohrožených druhů ptáků.“

Konstatování, že se kolizím s ptáky prostě nejde vyhnout a VTE jsou dnes potřeba, není žádné odůvodnění. Pokud je ochrana zájmových druhů zvířat brána vážně, pak platí, že AOV83 neměla být vymezena, protože zájem na jejím vymezení nepřevažuje nad zájmem na ochraně zvířat (nebo to pořizovatel přesvědčivě nevysvětlil). Jestliže chce ale pořizovatel tímto argumentem říct, že ochrana citlivých druhů je lhostejná a OZE se mají umísťovat „hlava nehlava“, pak by snad mělo dojít k vymezení AO v podstatě všude a vůbec by otázku ochrany ptáků nebylo třeba řešit.

Podatel proto požaduje, aby bylo se všemi srovnatelnými oblastmi nakládáno stejně, a není-li někde vymezena AO kvůli citlivým druhům ptáků, neměla by být vymezena ani AOV83.

Vyhodnocení vlivů se už vůbec nevěnuje dalším dopadům VTE na ekosystém a nereflektuje vědecké studie na toto téma, konkrétně třeba studii *„Wind farms have cascading impacts on ecosystems across trophic levels“*, ze které plyne, že VTE ohrožují populace dravých ptáků, čímž narušují ekosystém ([VTE se dle této studie chovají jako vrcholoví predátoři](#)), kdy tyto ptáci nemohou plnit svoje funkce v území a dochází k přemnožení zvířat, pro která jsou predátory. Proto je při sladění cílů zelené energie s ochranou životního prostředí silně zapotřebí globálního ekosystémového pohledu na problematiku akceleračních zón a povolování OZE. K tomu, aby došlo k posouzení AO systémově, ale Změna č. 2 ani územní opatření nepřikročily.

Pokud jde o letouny, ve Vyhodnocení vlivů AOV83 se uvádí:

„Dle dat poskytnutých společností ČESON se nejbližší významnější lokalita s výskytem netopýrů (zimoviště, letní kolonie, větší počet jedinců citlivých druhů netopýrů) nachází cca 4 km v EVL Kokořínsko. Minimální ochranná zóna kolem každé význačné lokality u VTE by měla činit 3 km. Tato podmínka je splněna. V AO lze předpokládat výskyt citlivých druhů netopýrů (netopýr velký, netopýr hvízdavý, netopýr nejmenší, netopýr rezavý aj.). ÚO stanovuje podmínku ochrany netopýrů v rámci provozu – vypnutí, příp. omezení provozu v období podzimní migrace, odpuzovače, monitoring druhů s následnými stanovenými opatřeními. Významný negativní vliv z daného důvodu nelze očekávat.“

Podatel předně předepisuje, že se domnívá, že 3 km platí jen pro letní úkryty, pro zimní úkryty to je 10 km, což potvrzuje např. dokumentu *„Odborné posouzení vlivu záměru na území soustavy Natura 2000 dle § 45i zákona 114/1992 Sb. Větrné elektrárny Kobylá nad Vidnávkou“* se uvádí: *„V rámci studie „Zhodnocení výskytu netopýrů na území České republiky a vymezení nevhodných území pro výstavbu větrných elektráren“ ČESON (2010) byly vymezeny kruhovými výsečemi území, kde není vhodné VTE umísťovat díky přítomnosti významných letních nebo zimních kolonií. Pokud plánované umístění VTE spadá do kruhových výsečí se zvýšeným rizikem kolize s netopýry, měl by být investor upozorněn na časová omezení provozu plánované VTE po dokončení stavby. VTE jsou plánovány spíše na okraji těchto výsečí, a to s ohledem na přítomnost významného zimoviště vrápence malého u Vidnavy a u Vápenné a letního úkrytu v Kobylé nad Vidnávkou, dále sem zasahuje okraj výseče zimního úkrytu netopýra velkého u Vápenné. Vymezení výsečí bylo provedeno s poloměrem 10 km pro zimní úkryty a 3 km pro letní úkryty.“*

Platí to snad pro AOV83 jinak? Proč?

ČESON ve své publikaci *„Metodika posuzování vlivu výstavby a provozu větrných elektráren na netopýry“*

3.2 Výběr místa pro výstavbu VE

Na základě metodických doporučení EUROBATS a literárních dat je nutno dále při plánování místa výstavby VE respektovat:

- 1) minimální vzdálenost navrhované VE od okraje souvislého lesního porostu 200 m;
- 2) minimální vzdálenost VE od vodní plochy využívané netopýry jako loviště 200 m;
- 3) minimální vzdálenost VE od souvislé lidské zástavby 200 m;
- 4) minimální vzdálenost mezi VE a krajinnými liniovými prvky využívanými netopýry jako letové koridory, příp. loviště (liniová zeleň – větrolamy, aleje; vodní toky a jejich břehové porosty) 200 m;
- 5) VE nesmí být umístěna na spojnici mezi a) lesním porostem (úkryt) a vodní plochou, příp. vodotečí (loviště); b) mezi okrajem lidské zástavby (úkryt, loviště) a lesním porostem (loviště, úkryt); c) mezi okrajem lidské zástavby (úkryt, loviště) a vodní plochou (loviště).

Výstavba VE uvnitř lesních porostů nebo v bezprostřední blízkosti vodních těles a lidské zástavby v současné době nepřichází vůbec v úvahu!

Změna č. 2 vůbec neříká, jak uvedené reflektovala, navíc je AOV83 umístěna v těsné blízkosti lidských obydlí. Proč nebyla pravidla ČESON respektována se ze Změny č. 2 nikdo nedozví.

Vzhledem k výskytu uvedených druhů letounů pak není snad ani možné, aby bylo myšleno vážně, že jediným kompenzačním opatřením pro citlivé druhy netopýrů bude „monitoring“ prováděný až po výstavbě farmy VTE. Jak konkrétně to zabrání úmrtím, zraněním netopýrů a jejich rušení? Jak byl zkoumán reálný vliv vymezení AO na letouny (včetně jejich rušení hlukem, světlem, infrazvukem)? To nelze zjistit.

Netopýři přitom patří mezi zvířata, která jsou přímo a velmi negativně ovlivňována VTE. [Vědci odhadují](#), že miliony netopýrů každoročně uhynou po nárazu do obřích lopatek, což z turbín dělá jednoho z hlavních zabijáků těchto zvířat na světě, protože větrné turbíny tato zvířata extrémně „lákají“. Jak konkrétně uvedený problém AOV83 řeší?

Územní opatření by mělo pečlivě vysvětlit, proč ani ochrana netopýrů nedostane přednost před výstavbou VTE, ovšem tradiční obecné a nicneříkající konstatování, že je třeba řešit energetickou závislost a klimatickou změnu za takové vysvětlení považovat nelze. I zde je nutno přesně vyčíslit, jaké konkrétní benefity bude mít vymezení AOV83 pro snížení energetické závislosti a na snížení produkce CO₂ a jak se toto projeví ve vztahu ke klimatické změně a toto vyčíslení přínosů porovnat s nevratnými ztrátami na druzích netopýrů. Jedině řádná cost benefit analýza může podpořit vymezení AO (to platí i pro střety zájmu na realizaci VTE s jinými veřejnými zájmy popsány v této připomínce).

Vyhodnocení neřeší ani dopady na obojživelníky, ačkoliv je v zájmové území identifikován výskyt těchto druhů: ropucha obecná (*Bufo bufo*), skokan štlhlý (*Rana dalmatina*), skokan hnědý (*Rana temporaria*), ropucha zelená (*Bufo viridis*).

V územním opatření se pouze uvádí:

- r) Při stavbě v období jarní migrace (březen–duben) bude staveniště zajištěno proti úhynu a zraňování obojživelníků. Realizace opatření na ochranu obojživelníků bude garantována odborně způsobilou osobou.

Uvedené opatření není žádným reálným kompenzačním opatřením, které by vedlo k tomu, že obojživelníci nebudou výstavbou a provozem VTE ohroženi. Nejde totiž jen o jejich migraci, naopak je třeba vyřešit všechny dopady výstavby VTE a jejich provozu na zvýšení eroze, zhoršení projevů sucha a na vodní poměry v území, neboť zásahy do území a do ekosystémů by mohly zhoršit sucho a snížit kvalitu vody ve vodních plochách využívaných

obojživelníky, a tím ovlivnit jejich reprodukci, růst a přežití. Existují přitom studie, ze kterých plyne, že VTE mají negativní vlivy i na obojživelníky (a na plazy). Těchto studií není mnoho (např. *Wind farm noise negatively impacts the calling behavior of three frogs in Caatinga dry forests*), ale to neznamená, že stačí nad vlivem na obojživelníky mávnout rukou a vlivy neposuzovat, protože ani obojživelníci nejsou ve srovnání s VTE vůbec důležití. Do budoucna mohou mít VTE na obojživelníky v lokalitě vlivy fatální (a zde opět pak na celý ekosystém), a proto je třeba vymezení AOV83 a její vliv řešit s předběžnou opatrností.

Podatel je dotčen uvedenými zásahy na svých právech, neboť pestrá příroda je hodnota, která zkvalitňuje život občanům a rovněž do lokality přivádí turisty, což přispívá k socioekonomickému rozvoji jeho území.

4. Výška VTE a rozloha akcelerační oblasti (výkon VTE)

Změna č. 2 nijak nevysvětluje, proč v akcelerační oblasti AOV83 dovoluje realizovat VTE o výšce až 200 m. Na základě čeho pořizovatel dospěl k závěru, že právě taková výška je nejvhodnější z hlediska povážení vše jiných zájmů v území? Jaké jiné výšky byly prověřovány? Byly posuzovány dopady i nižších VTE kupř. na krajinný ráz? Proč v tomto posouzení převážila potřeba realizace extrémně vysokých VTE nad nutností chránit jiné zájmy v území?

Totéž platí pro počet VTE, které mohou být v lokalitě umístěny. Jakým způsobem přesně bylo určeno, že nejvhodnější z hlediska poměření všech jiných zájmů v území je právě takový výkon VTE, který byl pro AOV83 stanoven? Jaké byly alternativy a jak byly tyto alternativy zhodnoceny? To ze Změny č. 2 ani z územního opatření nelze seznat.

Podobně pak lze konstatovat, že ani přesné stanovení rozlohy AOV83 není nikde zdůvodněno. Není vysvětleno, proč musí být vymezena právě tak, jak je vymezena, proč není menší a zda by se jím zúžením třeba také nedosáhlo sledovaného cíle (to by ovšem musel být cíl identifikován a přesně popsán, což není).

Tento nejasný a svévolný postup při vymezení AO je neakceptovatelný a je v rozporu s ustálenou judikaturou týkající se způsobu regulace v územně plánovací dokumentaci. V závěru vyhodnocení SEA k AOV83 se přitom přiznává, že vymezení akcelerační oblasti s sebou nese řadu negativních vlivů:

Závěry a doporučení

Za hlavní mírné negativní vliv uplatnění AO lze považovat ovlivnění krajinného rázu a kulturních hodnot širšího území. Hodnocené území se vyznačuje vysokou koncentrací kulturně-historických hodnot, které se uplatňují v bezprostředním okolí i v širších krajinných souvislostech. Základní hodnotou území je obraz Kokofínska a současné nerušené výhledy na dominantu Bezdězu, včetně jeho pozadí v ose sever–jih a v návaznosti na výhledy z Ještědu. Nejde jen o jednotlivé památky, ale o celistvou krajinnou kompozici s mimořádně silným geniem loci. Větrné elektrárny by v tomto prostoru mohly narušit jak vlastní obraz Bezdězu, tak jeho pozadí a související dálkové výhledy a vnitřní scénérie Kokofínska. Tyto vlivy jsou adekvátně řešeny podmínkami stanovenými v územním opatření.

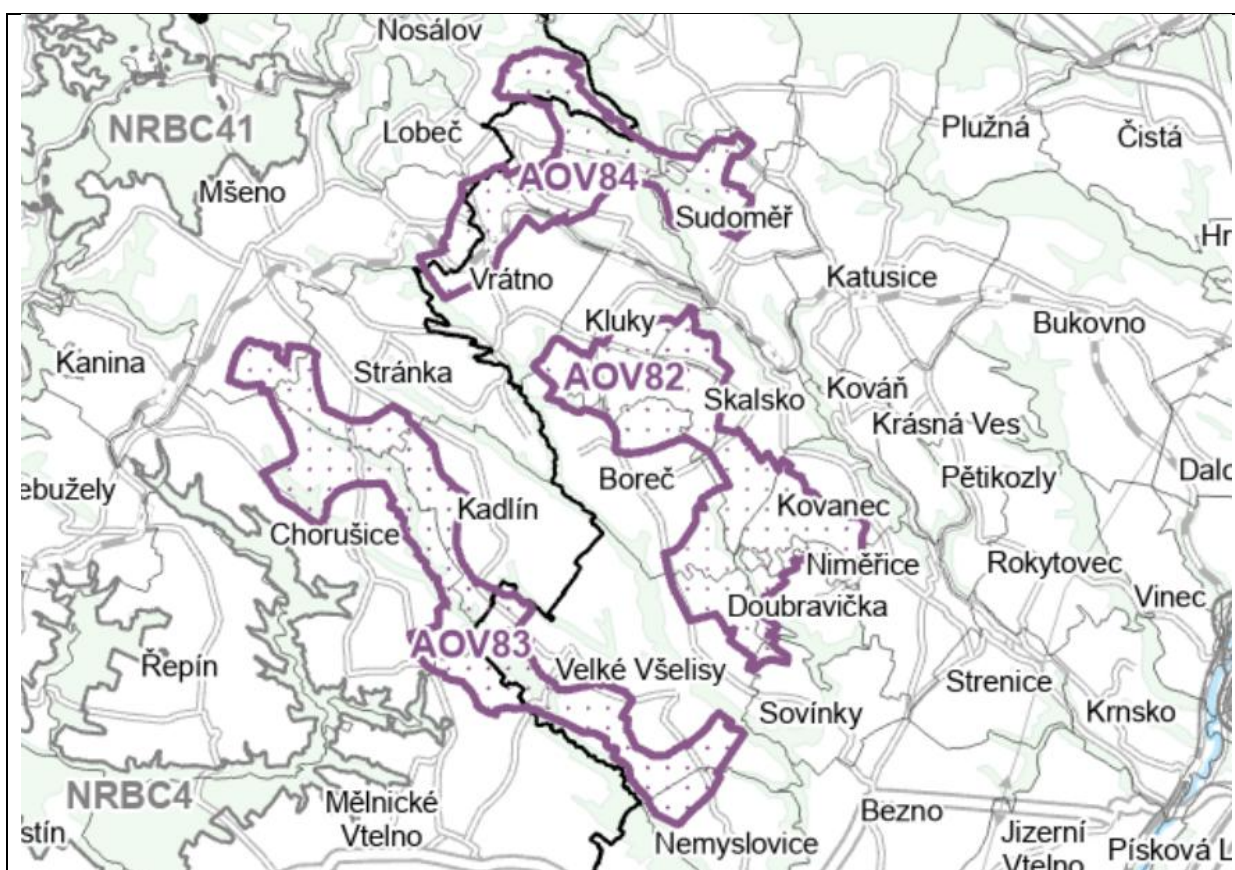
Nebly identifikovány kumulativní a synergické vlivy. Mírné negativní vlivy byly identifikovány mimo krajinný ráz také u přírody a biologické rozmanitosti, krajiny, zemědělského půdního fondu, kulturních a historických hodnot. Vlivy na ostatní složky životního prostředí jsou zanedbatelné nebo nulové. Bez negativních a významných pozitivních přeshraničních vlivů.

Nebly identifikován významně negativní vliv na jednotlivé složky životního prostředí. Navržená akcelerační oblast včetně územního opatření je akceptovatelná.

V takové situaci je nutno navrhovanou výškovou regulaci a rozlohu a výtěžnost AO podrobně zdůvodnit a vysvětlit, proč přesně má mít navržené řešení přednost před zachováním stávajícího nekonfliktního stavu v území.

5. Nesouhlas s vymezením tří AO v těsném sousedství

V těsné blízkosti AOV83 jsou vymezeny AOV82 a 84:

Vzhledem k územní souvislosti těchto akceleračních oblastí by měly být jejich dopady na území podatele, na faunu, flóru, zemědělský půdní fond, na lesy, na krajinný ráz anebo na lokální klima posuzovány tak, jako by šlo o jednu spojenou akcelerační oblast a nikoliv odděleně, negativní vlivy se totiž budou s jistotou kumulovat. Tato kumulace dopadů však nebyla nikdy posouzena, vlivy by pak nepochybně dokonce ani pořizovatel nemohl označit za „zanedbatelné“.

6. Vliv na krajinný ráz

Chorušice se nacházejí na Mělnicku a podle materiálu „[Vyhodnocení krajinného rázu Středočeského kraje](#)“ (kapitola H.) má tamější oblast tyto charakteristiky:

H.1.18.3 Kulturní a historická charakteristika

Oblast Mělnicka tvoří poměrně rovinatá krajina mezi Mělníkem, Mšenem, Mladou Boleslaví a Benátkami nad Jizerou. Na jihozápadě ji vymezuje vlastní Labská niva, na severu Kokořínsko a Dokesko a na východě rychlostní komunikace R10. Pro krajinu jsou typická dlouhá zalesněná paralelní údolí ve směru SZ-JV tvořená přítoky Jizery a Labe i suchými roklími, zařezávajícími se do ploché zemědělské krajiny. Ve vazbě na tato údolí, v jejich čelech či na jejich hranách, se objevují poměrně velké kompaktní zemědělské obce, zatímco pásy mezi údolími pokrývají velké plochy polí. Tato struktura krajiny odpovídá historické struktuře doložené od 18. století dobovými mapami. Velká průmyslová města (stejně jako významné komunikace) se objevují pouze na okrajích oblasti, zatímco její střed má ráz intenzivní zemědělské krajiny. Hlavní komunikací procházející oblastí je silnice I/16 z Mělníka do Mladé Boleslavi. Dopravní strukturu doplňuje síť silnic druhých (272, 259, 274, 273) a nižších tříd. Oblast náleží ke staré sídelní oblasti Polabí kontinuálně osídlené již od zemědělského pravěku (neolitu), jejíž význam ještě vzrostl v době počátků českého státu. V té době sídlili na Mělnicku Pšovane, jejichž knížecí hrad Pšov, zmiňovaný v letech 992-995, bývá ztotožňován s dnešním Mělníkem. Opevněné město zde bylo vybudováno na začátku 13. století. Karel IV. pak Mělník prohlásil za královské věnné město. Také nejstarší historie Mladé Boleslavi sahá do poloviny 10. století, kdy zde za vlády Boleslava II. vzniklo přemyslovské hradiště, přetrvávající až do roku 1262. Též mšenská plošina byla osídlena již pradávno, Slované sem začali přicházet v 5. a 6. století a zakládali svá hradiště, první doklad o historii Mšena pochází z roku 1080. Benátky také vznikly na místě prastarého osídlení při křižovatce obchodních cest, ačkoli středověké město zde bylo založeno až v roce 1343.

Starobylá kulturní oblast s sebou přináší množství archeologických památek a lokalit dokládajících kontinuální osídlení Mělnicka (v okolí Mšena – poloha „Na Rovínách“, „Švédský val“, Přední a Zadní Hrádek u Sudoměře, mohylové pohřebiště Choboty, Písková Lhota, hradiště nad Vlčím dolem a další). Ve zdejších sídlech je registrováno množství kulturních nemovitých památek (kostely, kaple, zámky a další objekty), z nichž je kostel sv. Mikuláše ve Vinci na hranici oblasti prohlášen národní kulturní památkou. Mělník, Mladá Boleslav, Benátky nad Jizerou (Nové Benátky) i Mšeno jsou vyhlášeny městskými památkovými zónami. Kluky, Březinka a Skalsko jsou vesnickými památkovými zónami, Víska u Březovic dokonce vesnickou památkovou rezervací, Chorušice jsou na vesnickou památkovou zónu navrženy. Na zdejších potocích jsou místy dochovány vodní mlýny. Oblast náleží do regionu lidové architektury Mšensko a Kokořínsko.

Dále se v tomto materiálu uvádí:

H.1.18.3.1 Indikátory přítomnosti zvýšené kulturní a historické hodnoty KR a kulturně a historicky významné lokality kulturní krajiny

B.1	Indikátory přítomnosti hodnot kulturní a historické charakteristiky	přítomnost indikátoru v řešeném území	
		ANO	NE
B.1.1	Přítomnost národní kulturní památky (NKP) vč. pam. ochranného pásma (POP)	X	
B.1.2	Přítomnost archeologické památkové rezervace (vč. navrhované a POP)		X
B.1.3	Přítomnost městské památkové rezervace (MPR)(vč. navrhované a POP)		X
B.1.4	Přítomnost vesnické památkové rezervace (VPR)(vč. navrhované a POP)	X	
B.1.5	Přítomnost městské památkové zóny (MPZ)(vč. navrhované a POP)	X	
B.1.6	Přítomnost vesnické památkové zóny (VPZ)(vč. navrhované a POP)	X	
B.1.7	Přítomnost krajinné památkové zóny (KPZ)(vč. navrhované)		X
B.1.8	Přítomnost kulturní nemovité památky (vč. navrhované a POP)	X	
B.1.9	Přítomnost regionu lidové architektury	X	
B.1.10	Přítomnost archeologických lokalit	X	

H.1.18.4.a Vizuální charakteristika a prostorové vztahy ObKR (interiér oblasti)

V krajině vyniká kontrast otevřených náhorních poloh s dalekými výhledy a zahloubených uzavřených poloh lesnatých údolních koridorů. Ve struktuře zemědělských sídel se vedle charakteru bývalých střediskových obcí se značně setřenou historickou urbanistickou strukturou objevují zachované soubory lidové architektury ve větších obcích i jednotlivých staveb v drobných vesnicích a osadách. Krajinná scéna je proto dosti proměnlivá s překvapujícími uzavřenými scénériemi i s působivými siluetami sídel ve vyvýšených polohách. Na rozhraní oblastí krajinného rázu leží významná historická města a zároveň významné krajinné dominanty – Mělník, Benátky nad Jizerou, Mladá Boleslav, uplatňující se v krajinných panoramatech.

H.1.18.4.b Vnější pohledy (exteriér oblasti) – projevy z navazujících ObKR

Rozsáhlý celek, vyplňující prostor mezi Mělníkem a Mladou Boleslaví, má poměrně kontrastní okraje vůči Ralsku a Kokořínsku, vůči okolním oblastem se však ve vnějších pohledech výrazněji neprojevuje.

Zjevně jde o cennou kulturně-historicko-přírodní oblast.

Ve Vyhodnocení krajinného rázu Středočeského kraje se dále lze dočíst:

H.1.18.6 Opatření k ochraně identifikovaných znaků a hodnot, ochranné podmínky

V oblasti krajinného rázu je třeba dbát o minimalizaci zásahů a zachování významu znaků krajinného rázu, které jsou zásadní nebo spoluurčující pro ráz krajiny a které jsou dle cennosti v rámci státu či regionu **jedinečné nebo význačné**. Jedná se o následující **zásady ochrany krajinného rázu**, z nichž některé jsou obecně použitelné **pro ochranu přírody a krajiny** a některé **pro územně plánovací činnost**:

- Respektování a ochrana ruderalizovaných mokřích luk a mokřadů na dnech údolí
- Ochrana vegetačních prvků liniové zeleně podél vodotečí a cest jakožto důležitých prvků prostorové struktury
- Respektování dochované a typické urbanistické struktury obcí. Rozvoj venkovských sídel bude v cenných polohách orientován do současně zastavěného území (s respektováním znaků urbanistické struktury) a do kontaktu se zastavěným územím.
- Zachování dimenze, měřítka a hmot tradiční architektury u nové výstavby situované v cenných lokalitách se soustředěnými hodnotami krajinného rázu
- Zachování siluet a charakteru okrajů obcí s cennou architekturou, urbanistickou strukturou a cennou lidovou architekturou, zachování významu kulturních dominant
- Zlepšování charakteru prostředí odstraněním nevhodných a rušivých staveb

Tyto podmínky měly být rozhodně ve Změně č. 2 zohledněny, ale nestalo se tak. Podatel se proto domnívá, že VTE realizované v AOV83 s sebou přinesou výrazný zásah do popsání krajinného rázu, který nebyl dostatečně vyhodnocen. Vliv na krajinný ráz kupodivu potvrzuje s velkou razancí Vyhodnocení SEA pro územní opatření se konstatuje:

Z analýzy viditelnosti vyplývá, že hodnocené území se vyznačuje vysokou koncentrací kulturně-historických hodnot a zároveň velmi citlivým vztahem ke krajině Kokořínska a k ikonické dominantě Bezdězu. V bezprostředním okolí se uplatňuje kostel Nanebevzetí Panny Marie, kostel sv. Jakuba Většího, fara, kaple Nejsvětější Trojice, zámek a historická venkovská zástavba. Ve vzdálenosti do 2 km navazují kostel sv. Martina, radnice, sokolovna a další objekty utvářející obraz sídla. V širším území do 5 km a 15 km se pak prosazuje mimořádně bohatý soubor památek, včetně hradu Kokořín, hradu Houska, hradišť, kostelů, tvrzí, zámků a historických areálů. Rozhodující hodnotou je zde ochrana vnitřní scénérie Kokořínska a nerušených výhledů na Bezděz. Současně je třeba zachovat obraz Mšena a jeho historického jádra v krajině, včetně vazeb na příjezdové komunikace, turistické trasy a další frekventovaná místa, odkud se uplatňují ikonické pohledy na město i na širší krajinný rámc. Bezděz zde nepůsobí jen jako vzdálená dominant, ale jako jeden z hlavních určujících prvků krajinné identity celého prostoru. V tomto případě lze i s ohledem na stanovené podmínky očekávat potenciálně mírně negativní vliv.

Zvláštní je, že po tak dramatickém popisu vlivu VTE na cennou krajinu Kokořínska současně Vyhodnocení dospívá k závěru, že to nakonec tak horké není a vlastně jsou negativní vlivy jen mírné. Vzdálenosti AO od významných míst od AO jsou přitom až bizarně krátké, všechna tato místa proto budou VTE silně ovlivněna. Ve vyhodnocení ani v odůvodnění územního opatření není vysvětleno, na základě jakých podkladů bylo dosaženo závěru, že vlivy

budou jen mírné. Omezení výšky VTE na 200 m v této souvislosti není žádným reálně funkčním kompenzačním opatřením. Dvouseťmetrové VTE jsou jednoduše extrémně vysoké a mají velký potenciál narušit krajinný ráz. Podatel se domnívá, že například z Vrátné hory (508 m.n.m.) nacházející se v CHKO Kokořínsko, na které se nachází i rozhledna (významný turistický cíl se zázemím vybudovaným v rámci projektu financovaného z rozpočtu ČR), budou rozhledy značně poškozeny.

Poněkud bizarní je, že ačkoliv Vyhodnocení územního opatření k AOV83 říká, že se hodnocené území vyznačuje vysokou koncentrací kulturně-historických hodnot a Bezděz označuje dokonce za ikonickou dominantu, na kterou budou mít VTE vliv (jak jinak dle Vyhodnocení jen mírně negativní) odůvodnění Změny č. 2 říká:

Z hlediska ochrany krajinného rázu není oblast významně narušující, nenacházejí se zde významné krajinné pohledy a dominanty. Vizuální ochrana hradu Bezděz (národní kulturní památka), který je od severního okraje vymezeného území vzdálen přibližně 13,8 km, by neměla být ohrožena, jelikož charakteristický pohled na hrad směřuje na sever a severozápad, tedy mimo území vymezené pro účely výstavby OZE. Vizuální ochrana hradu Kokořín (národní kulturní památka), který je od západního okraje vymezeného území vzdálen přibližně 4,2 km, by neměla být ohrožena, jelikož charakteristické snímky na celý hrad, které však není možné pořídít přímo z povrchu, směřují na sever, pohled z povrchu je charakteristický od vstupní brány směrem na západ, tedy mimo území vymezené pro účely výstavby OZE.

Uvedené je nelogické a není možné, aby platilo současně to, co je uvedeno ve Vyhodnocení územního opatření a v odůvodnění Změny č. 2. Podatel si neumí představit, jak by mohl být Kokořín nebo Bezděz a další památky a celý krajinný ráz Kokořínska výstavbou farmy VTE s výškou 200 metrů ve třech rozlehlých AO neohrožen a z odůvodnění regulace se to nedozvěděl. Podatel se naopak domnívá, že výstavba VTE bude mít silně negativní vlivy na krajinný ráz a opravdu nejde jen o to, že si i po výstavbě VTE někdo bude moct vyfotit Kokořín z toho správného úhlu, VTE prostě celkově změní krajinu. V tomto kontextu působí až směšně již výše zmíněný argument, že se snad něco vyřeší tím, že VTE budou mít „jen“ 200 m. To je absurdní, krajinný ráz tak vysoké nové a nepřirozené dominanty zcela znehodnotí.

V Zásadách územního rozvoje SČK se píše:

E.1. Přírodní hodnoty území kraje

(197) Přírodními hodnotami území kraje se rozumí:

a) zvláště chráněná území ochrany přírody a krajiny¹⁹:

a.1) chráněné krajinné oblasti (CHKO) – Blaník, Brdy, Český kras, Český ráj, Kokořínsko – Máchův kraj, Křivoklátsko;

(198) ZÚR stanovují tyto zásady pro zajištění ochrany území s přírodními hodnotami a možného rozvoje těchto území:

- b) chránit a podporovat plnění krajinných funkcí souvisejících s přírodními hodnotami zejména:
- ochranu vodního režimu, vydatnosti a jakosti zdrojů povrchových a podzemních vod a přírodních léčivých zdrojů,
 - minimalizaci zásahů do lesních porostů, zejména na území chráněných krajinných oblastí, přírodních parků a ve vodohospodářsky významných územích,
 - minimalizaci záborů nejkvalitnější zemědělské půdy v závislosti na konkrétních územních podmínkách území,
 - ochranu a rozvoj druhové a biotopové rozmanitosti přírodně hodnotných ekosystémů.
- d) výškové stavby (větrné elektrárny apod.) umisťovat v souladu s ochranou krajinného rázu. Při umisťování ostatních staveb a zařízení, které mohou díky svým plošným parametrům narušit pozitivní charakteristiky krajinného rázu²⁰ tento vliv hodnotit studií krajinného rázu a negativní dopady eliminovat;

Nic z toho Změna č. 2 a územní opatření AOV83 nerespektuje.

Vyhodnocení vlivů Změny č. 2 na životní prostředí neskrývá, že k zásahu do krajinného rázu dojde, ale Změna č. 2 se chová tak, jako by to bylo zcela lhostejné: „*Větrné elektrárny jsou krajinnými technickými dominantami zcela specifického vzhledu, s pohyblivou horní částí. Obvykle bývá jejich konstrukce v provedení světlých barev, a to s ohledem na možné kolize s leteckou dopravou. To vše má za následek viditelnost na velkou vzdálenost – okruh zřetelné viditelnosti se pohybuje kolem 10 km, okruh slabé viditelnosti až kolem 20 km. Při hustotě zástavby v naší republice prakticky není možné vymezení AO mimo její viditelnost od obytné zástavby, stejně tak jsou potenciálně ovlivněny panoramatické pohledy, významné vyhlídky, dochází k vizuálnímu ovlivnění nemovitých historických a kulturních památek, kdy VTE přebírají z některých pohledů funkci krajinné dominanty.*“

Přitom by to lhostejné být nemělo, protože ve Vyhodnocení vlivů Změny č. 2 na životní prostředí se také uvádí: „*Pro vymezení oblastí pro VTE platí zejména, že budou prověřeny celistvé plochy o velikosti 2,5 km² a větší, které nebudou zahrnovat zastavěná území, budou vzdáleny minimálně 3 km od hranice sousedních států a nebudou mít zásadní vizuální dopad na ochranu krajinného rázu, zejména krajinných dominant, včetně významných nemovitých kulturních památek.*“ U AOV83 rozhodně nelze říct, že by realizace VTE neměla zásadní vizuální dopad na ochranu krajinného rázu, a přesto je vymezena. Jak je to možné?

Podatel znovu připomíná, že Změna č. 2 není vzhledem k měřítku, ve kterém je zpracována, schopna reálně posoudit dopady vymezení AO a následnou realizaci VTE na krajinný ráz. Uvedené vyplývá i z Vyhodnocení vlivů Změny č. 2 na životní prostředí, kde se uvádí:

Omezující okolnosti jsou formulovány společně pro všechny hodnocené složky životního prostředí:

- ❖ neznalost konkrétního umístění, počtu a technického provedení staveb v AO a z toho plynoucí nemožnost hlukového modelování,
- ❖ neznalost konkrétního technického a vzhledového provedení staveb OZE a s tím související nemožnost vyhodnotit skutečné dotčení jednotlivých hodnocených složek (bez znalosti technologií, postupů, způsobu provádění nebo rozsahu zásahu nelze přesně předvídat např. emise, hluchnost, zásahy do podloží apod.), dále velmi obtížná dostupnost údajů o již povolených stavbách, a nedostupnost stejných údajů o povolených stavbách za hranicemi ČR s ohledem na vyhodnocení potenciální kumulativních a synergických vlivů,
- ❖ problém zahrnutí jiných staveb než OZE z hlediska kumulace vlivů na nejvíce ovlivněné složky (krajina, krajinný ráz a fauna) s ohledem na specifický vzhled a vzdálenost, na jakou potenciálně budou OZE ovlivňovat krajinný ráz,
- ❖ neurčitost v časovém horizontu realizace (koncepte nepracuje s časovým harmonogramem realizace záměrů), která má vliv na krátkodobou produkci emisí, intenzitu pojezdů vozidel a stavební mechanizace a s tím související hlukovou zátěž a ovlivnění pobytové pohody obyvatel,
- ❖ neznalost stávající hlukové zátěže území (pro mapování hlukové zátěže existují hlukové mapy, které ale zahrnují pouze omezené typy zdrojů hluku – dálnice a silnice I. třídy, železniční trati, letiště, velké průmyslové areály, a nejsou zpracovány pro celou plochu ČR, jen pro okolí liniových staveb a velkých měst),
- ❖ neznalost hloubky sesuvu, a tedy nemožnost odhadu vlivu na VTE a rizik plynoucích z jejich případného zhroutení.

Závěr k problematice:

Přes nepřesnosti hodnocení, které z výše uvedených omezení plynou, lze považovat podklady pro hodnocení AO a ÚO za dostatečné, umožňující v potřebné míře předvídat potenciální negativní vlivy uplatnění Změny č. 2 ÚRP a stanovit pro ně adekvátní minimalizační opatření. Případné další upřesnění negativních vlivů vyhodnocených v SEA bude provedeno v rámci stavebních řízení na základě znalosti stavebně-technického řešení a přesné lokalizace stavby v koridoru.

Podatel zdůrazňuje, že dopad VTE na krajinný ráz má ještě jednu polohu – větrné elektrárny totiž do budoucna změní ráz krajiny a z dosud harmonické krajiny se díky nim krajinný ráz značně znehodnotí. To bude mj. pro podatele znamenat, že už nebude moci v územním plánu bránit realizaci nežádoucích záměrů právě s odkazem na nutnost ochrany krajinného rázu, neboť už nebude co chránit. Proto má snížení hodnoty krajinného rázu, resp. až jeho destrukce v důsledku realizace VTE, velmi výrazný dopad i do výše zmíněného práva na samosprávu.

7. Sucho a ovlivnění mikroklimatu

Ve vyhodnocení SEA k územnímu opatření AOV83 se uvádí:

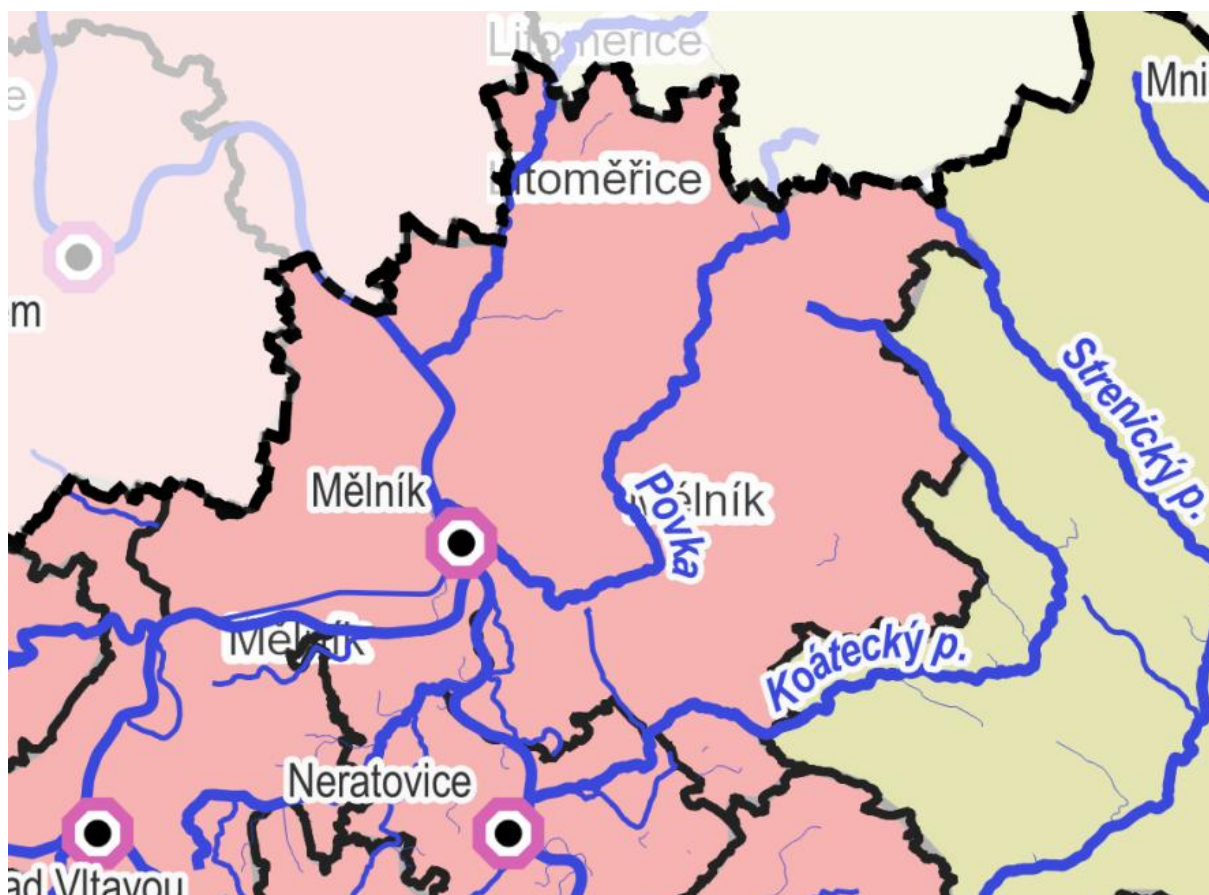
AO je vymezena mimo záplavová území a mimo plochy povrchových vod a nevede ke zhoršení odtokových poměrů v území. Nenacházejí se zde ochranná pásma vodních zdrojů. Odpadní vody nevznikají, spotřeba vody je zanedbatelná jen v době výstavby, v době provozu nulová. Dešťové vody budou i nadále zasakovat do terénu v těsné blízkosti VTE a souvisejícího zařízení. Vlivy na povrchové a podzemní vody mohou nastat jen v době výstavby vlivem havárie vozidel nebo stavebních mechanismů (vliv je statisticky

nepravděpodobný)), při provozu může potenciálně nastat únik mazadel a trafoolejů – zanedbatelný vliv. Toto bude řešeno v navazujícím řízení zpracováním havarijních plánů, zajištěním sanačních prostředků.

Vlivy na podzemní vody se předpokládají nulové nebo zanedbatelné. VTE jsou zakládány v malé hloubce pod terénem (2-4 m), s betonáží v malé ploše (cca 400 m²) a obvykle na vyvýšených místech. Z hlediska plošných i lokálních vlivů se jedná o hloubku a plochu, která nemůže proudění vod v území sledovatelným způsobem ovlivnit, v zanedbatelné míře se negativně může projevit jen v případě povrchového kolektoru v době výstavby.

Ve vyhodnocení vlivů změny č. 2 ani územního opatření AOV83 není popsáno, jak byly hodnoceny vlivy VTE na spodní vody a celkově na vodní poměry a na jejich možné změny v důsledku výstavby a provozu VTE. V době, kdy se celá ČR potýká s extrémními suchy a vody je stále méně, je třeba tuto otázku brát velmi vážně a rozhodně nelze pouze stroze konstatovat, že VTE mají přednost, „protože mají prostě přednost“. Tvrzení, že betonáž na ploše 400m² na jednu VTE je malá a nedůležitá a že hloubka 4 m není žádná hloubka, rozhodně není žádným relevantním zdůvodněním. Musí být přesně popsáno, jaké jsou vodní poměry v lokalitě a jak je mohou zásahy pro výstavbu VTE ovlivnit.

ORP Mělník, kam spadají Chorušice, totiž patří podle dat Středočeského kraje ([mapa zranitelnosti území suchem](#)) do území ohroženého suchem:

Je proto velmi zvláštní, že Vyhodnocení dospělo k tak striktně formulovaným závěrům, že VTE nemohou mít vůbec žádný vliv na vodní poměry a na sucho, nebo i na zhoršování vodní eroze či na biotopy, resp. ekosystémy (kvůli změně vodních poměrů a lokálního klimatu), aniž by jejich vlivy byly reálně posouzeny s ohledem na specifickou charakteristiku území.

Je totiž faktem, že VTE, zejména ty extrémně vysoké, mají železobetonové základy, které jsou schopny vodní poměry v krajině narušit, a buduje se k nim infrastruktura jako jsou silnice, cesty a příkopy, které také mohou narušit tok podzemní vody a snížit množství vody proudící do blízkých vodních toků nebo vodních zdrojů. Výstavba VTE také odstraňuje ochranné vrstvy půdy a podloží, čímž činí podzemní vodu pod nimi zranitelnější vůči znečištění z úniků nebo rozlitých látek z vozidel nebo zařízení použitých k jejich výstavbě a vůči únikům a látkám z turbín a další infrastruktury během provozu.

V publikaci „[Wind farms and groundwater impacts: A guide to EIA and Planning considerations](#)“ se uvádí: „The development of a wind farm has the potential to impact on groundwater quality, groundwater quantity and/or the established groundwater flow regime. Figure 1 overleaf shows the scale and extent of the foundation of a

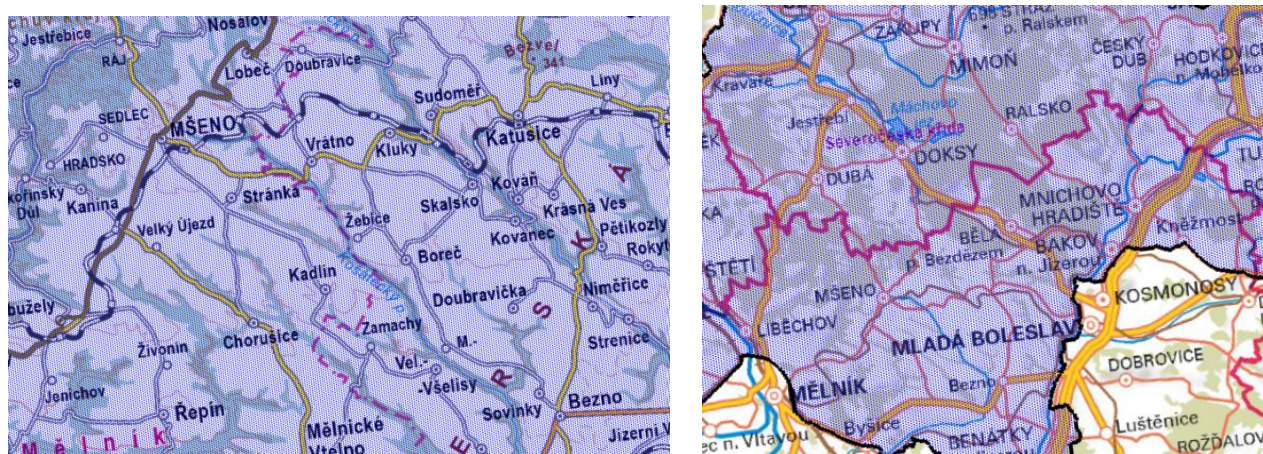
single wind turbine which could potentially impact on the aquatic environment. Changes to the local water environment can affect receptors such as wells/boreholes, springs, wetlands and waterways, and can also have implications for groundwater dependent ecology and/or land stability."

Table 1: Potential impacts on groundwater from wind farms

	Construction Phase	Operational Phase	Decommissioning Phase
Groundwater Flow Regime	Earthworks and site drainage: - Reduction in water table if dewatering is required for turbine foundation construction or borrow pits; - Changes to groundwater distribution and flow.	Physical presence of turbines and tracks: - Possible changes to groundwater distribution; - Reduction in groundwater storage. Reduction of forestry in site area: - Changes to infiltration and surface runoff patterns, thereby influencing groundwater flow and distribution.	Physical presence of former turbines and tracks: - Possible changes to groundwater distribution; - Reduction in groundwater storage.

Uvedené je důležité důkladně prověřit už na úrovni SEA vzhledem k tomu, že EIA se zřejmě ani dělat nebude.

AOV83 se nachází v chráněné oblasti přirozené akumulace vod:

Z odůvodnění Změny č. 2 a územního opatření AOV83 není jasné, jak bylo s tímto faktem naloženo.

Dále se v AOV83 nachází pásma hygienické ochrany vod skupinového vodovodu KSKM vymezené rozhodnutím Odboru vodního a lesního hospodářství StČ KNV Praha čj. VLHZ 29/85-233 ze dne 19. 3. 1985:

Ve studii „Hydrogeologický posudek decentralizovaného systému obce Chorušice, část Velký Újezd“ zpracované Výzkumným ústavem vodohospodářským TGM v roce 2016 (zadavatel MěÚ Mělník) se mj. uvádí:

Vodní zákon stanovuje, že podzemní vody jsou přednostně určeny pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou. K jiným účelům může vodoprávní úřad povolit použití podzemní vody, jen není-li to na úkor uspokojování uvedených potřeb. V ochranných pásmech zdrojů podzemních vod je zakázáno provádět činnosti poškozující nebo ohrožující jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje. Povolení k vypouštění odpadních vod přes půdní vrstvy do vod podzemních je možné pouze ve výjimečných případech. Podle našeho názoru by případným povolením předkládaného záměru byl vodní zákon porušen hned v několika bodech – byla by tak povolena činnost, která minimálně ohrožuje jakost a zdravotní nezávadnost významného vodního zdroje pro hromadné zásobování obyvatel pitnou vodou. Dále by bylo povoleno hromadné nasazení vypouštění odpadních vod do vod podzemních, přičemž zákon takovouto činnost povoluje jen ve výjimečných případech a za zvláštních podmínek. Navíc by bylo upřednostněno vypouštění odpadních vod před prioritním využívání podzemních vod pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou.

Jak je možné, že uvedené přísné požadavky nejsou vztaženy na VTE, když se ve Vyhodnocení územního opatření AOV83 uvádí: „Vlivy na povrchové a podzemní vody mohou nastat jen v době výstavby vlivem havárie vozidel nebo stavebních mechanismů (vliv je statisticky 0 nepravděpodobný)), při provozu může potenciálně nastat únik mazadel a trafo olejů – zanedbatelný vliv. Toto bude řešeno v navazujícím řízení zpracováním havarijních plánů, zajištěním sanačních prostředků“.

Jestliže hrozí tyto úniky, které by mohly ohrozit vodní zdroj, je to vážný problém, v kontextu citované odborné studie, který nelze přejít konstatováním, že jde o zanedbatelný vliv. Uvedené musí být řádně vyhodnoceno.

Je také známo, že VTE velmi výrazně ovlivňují mikroklima ve svém okolí (negativně). Jedná se především o dopady na teplotu zemského povrchu, fyzikálně-chemické vlastnosti půdy, rychlost větru, vlhkost a srážky. Větrné elektrárny na pevnině mají významný oteplovací vliv na teplotu zemského povrchu v noci, ačkoli existují rozdíly v konkrétních ročních obdobích. Existuje relativně málo studií o vlivech na vlastnosti půdy, ale závěry se obecně

shodují na tom, že fyzikálně-chemické vlastnosti půdy se po výstavbě větrných elektráren na pevnině snižují a že dochází k vysušování lokalit nacházejících se u VTE a mění se lokální klima. Půdní vlhkost navíc ovlivňuje rovnováhu ekosystému, proto je důležité určit dopad větrných elektráren na půdní vlhkost. (Viz [Localized Ecological Impacts of Onshore Wind Farms: A Review](#); v této rešerši jsou odkazy na další studie). Z Vyhodnocení SEA k územnímu opatření AOV83 ani Změny č. 2 jako celku ani z jejich odůvodnění není vůbec zřejmé, jak se pořizovatel s těmito vědeckými závěry vypořádal, spíše se zdá, že před nimi zavřel oči a předstírá, že neexistují, neboť by jinak ani nemohly být AO vymezeny. Jediná zmínka, která se ve Vyhodnocení AOV83 ke klimatu vyskytuje, je tato:

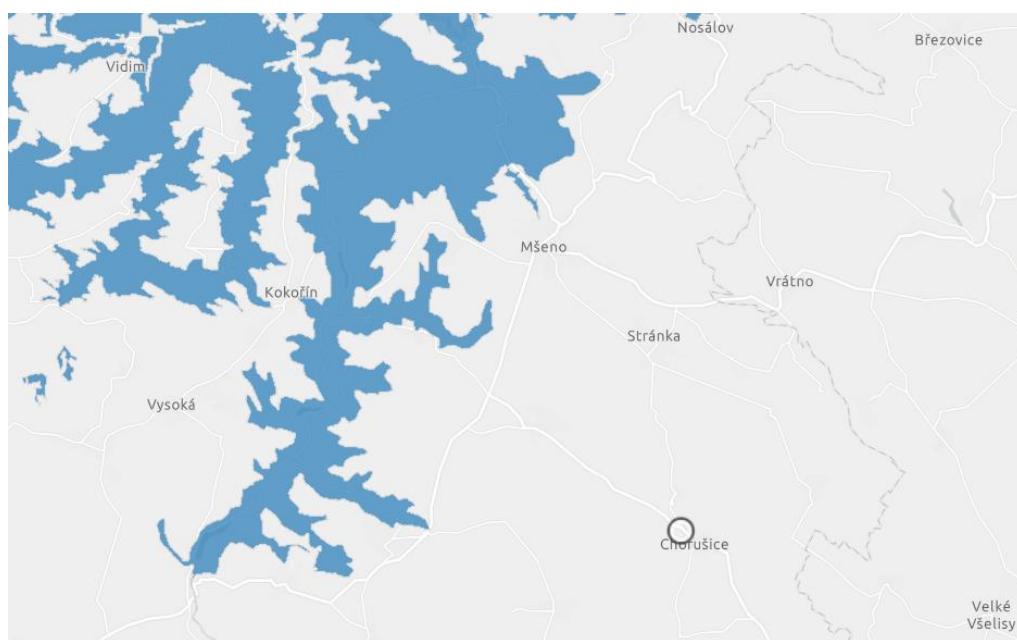
Vlivy na ovzduší v době výstavby zanedbatelné (prašnost při přesunu zemin, emise ze spalování PHM, sekundární prašnost), v době provozu mírně pozitivní z důvodu náhrady spalovacích zdrojů při výrobě el. energie.

Podmínky a zmírňující opatření ÚO: Vliv zanedbatelný, podmínky nestanoveny.

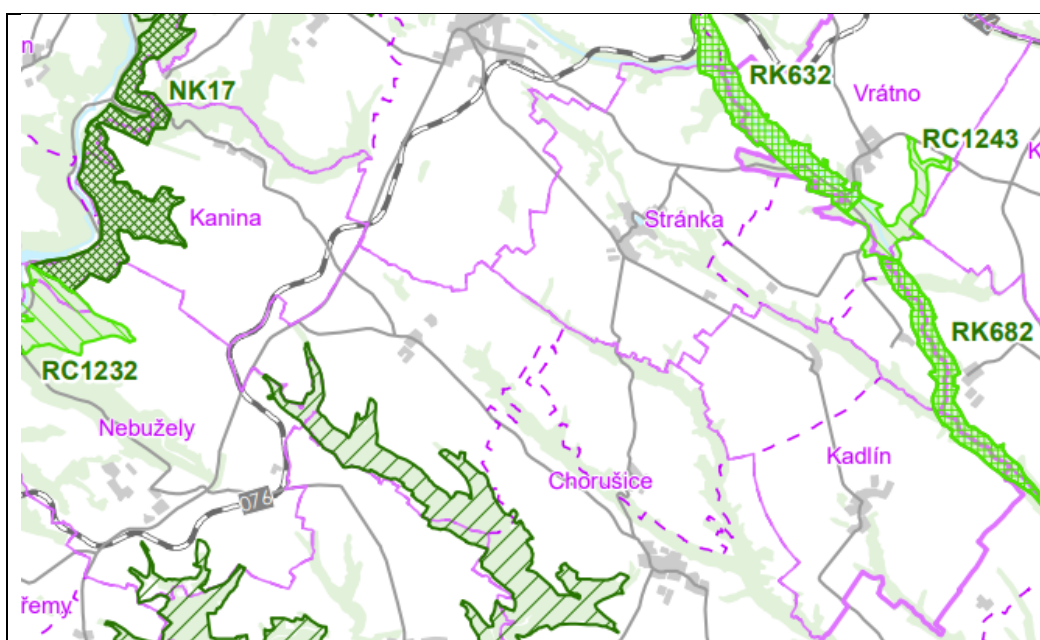
Opatření SEA: Bez dalšího návrhu dle SEA.

Uvedené lze považovat ve světle vědeckých závěrů za zcela nedostatečné a nevyhovující v tom lepším případě, za holý výsměch v tom horším. Z Vyhodnocení je totiž zřejmé, že realizace VTE v AOV83 bude mít prakticky jen jeden pozitivní dopad (a mnoho negativních), a to „nahrazení části spalovacích zdrojů při výrobě el. energie“. Ze závěru uvedeného ve Vyhodnocení AOV83 ale není vůbec zřejmé, jaká část spalovacích zdrojů bude nahrazena, kdy k tomu dojde a v jakém přesném rozsahu by mělo vymezení právě AOV83 přispět k tomu, že budou nahrazeny tyto spalovací zdroje při výrobě elektrické energie. Bez tohoto vyčíslení není možné skutečně srovnat tvrzený mírně pozitivní vliv VTE postavených v AOV83 a naopak jejich negativní dopady a určit, co převažuje. Jinými slovy není vůbec vysvětleno, jak přesně tento hypotetický mírně pozitivní vliv převáží nad všemi negativními vlivy VTE.

AOV83 se nachází v těsné blízkosti EVL Kokořínsko:

AOV83 se dále nachází v těsné blízkosti nadregionálního biocentra NC4:

Vyhodnocení vlivů vůbec neřeší, zda případné změny vodních poměrů a lokálního klimatu nemohou zasáhnout i ekosystémy v těchto oblastech.

8. Zábory ZPF

Ve vyhodnocení územního opatření z hlediska SEA se uvádí:

Přítomnost ZPF převažuje v I. a II. třídě ochrany, nepatrné zábory také v III. až V. třídě ochrany. S ohledem na velmi nízký rozsah záborů ve vyšší třídě ochrany dále neřešeno. V případě VTE a doprovodných staveb (rozveden, úložišť el. energie, komunikací apod.) v AO je zábor pro zajištění bezpečnosti hodnocení považován za trvalý. Uplatnění AO nebude mít vliv na ekologické funkce půdy. Zábor půdy je s ohledem na relativně malou výměru a na rozlohu zemědělské půdy v AO a jejím okolí považován za mírně negativní vliv.

Ve Vyhodnocení se uvádí, že jde o velmi nízký rozsah záborů ve vyšší třídě ochrany ZPF. Rozsah záborů je přitom následující:

Označení plochy / koridoru	Rozloha plochy / koridoru (ha)	Navržené využití	Odhad záboru (ha)	Odhad záboru podle tříd ochrany (ha)					Odhad výměry záboru, na které bude provedena rekultivace na zemědělskou půdu (ha)
				I.	II.	III.	IV.	V.	
% zastoupení	100		87,50	36,26	46,69	1,49	2,00	1,06	0%
AOV83	1261,6	VTE	7,73	3,20	4,12	0,13	0,18	0,09	0,00

Podle názoru podatele nelze považovat trvalé zničení téměř 7,5 hektarů cenné půdy za něco, co není třeba řešit. Takové zdůvodnění záborů je bizarní a nedostačuje požadavkům v § 4 odst. 3 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF, kde se mj. uvádí, že zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany lze v územně plánovací dokumentaci určit k jinému než zemědělskému účelu nebo odejmout pouze v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany zemědělského půdního fondu.

Podatel netuší, jak bylo doloženo, že výrazně převažuje veřejný zájem na realizaci VTE nad zájmem na ochraně cenných částí ZPF? Jak zábor ZPF přispěje k tomu, aby byly zmírněny dopady změny klimatu? Jak konkrétně tento zábor přispěje ke zvýšení energetické soběstačnosti ČR? Proč není možné VTE realizovat jinde, kde by k těmto

záborem cenných půd nedošlo? Na uvedené otázky by měla Změna č. 2 odpovědět velmi přesně nebo akcelerační oblast nevymezovat a ponechat vše na územní plány a povolovací řízení, kde budou moct být zábory skutečně podrobně posouzeny a vyhodnoceny.

To, že Změna č. 2 není schopna kvůli tomu, že je pořizována pro celou ČR a nemůže řešit nezbytné detaily na uvedené otázky odpovědět, se potvrzuje i ve Vyhodnocení vlivů Změny č. 2 na životní prostředí, kde se uvádí: „*Rozsah a přesnost kvalifikovaného odhadu záboru ZPF odpovídá podrobnosti ZÚR; limitem pro přesnost odhadu je zejména nejistota ohledně počtu, umístění a technické specifikace budoucích záměrů uvnitř akcelerační oblasti.*“ Vzhledem k tomu, že se v rámci urychleného povolování už vůbec nemusí DESÚ řádně zabývat zábořem ZPF, je uvedené mimořádně problematické.

To platí tím více v situaci, kdy se ve vyhodnocení vlivů územního opatření uvádí tento závěr:

AO je navržena ve vzdálenosti přes 40 km od hranice s Polskem, tedy bez vlivů.

Zanedbatelný až mírně pozitivní vliv k ochraně klimatu uplatnění AO se uplatní v globálním měřítku, tedy i z hlediska přeshraničního působení. Bez vlivů na další složky ŽP.

Z toho se dá dovodit, že sám pořizovatel Změny č. 2 připouští, že je AOV83 vymezena v podstatě zbytečně, neboť nemá žádný výraznější pozitivní vliv na změnu klimatu. Z jakého důvodu tedy dostala přednost před ochranou jiných konkrétně popsanych a specifikovaných zájmů v území, kupř. ochranou cenných půd a jiných výše popsanych veřejných zájmů, které zcela jistě nejsou zanedbatelné?

V souvislosti se zemědělským půdním fondem podatel upozorňuje na to, že se ve Vyhodnocení územního opatření AOV83 uvádí: „*Stavby musí mít tlumené barevné řešení, preferováno je podzemní vedení.*“ Podle § 46 odst. 10 zákona č. 458/2000 Sb., energetický zákon platí, že v ochranném pásmu podzemního vedení je zakázáno vysazovat trvalé porosty a vedení bez ochranných prvků přejíždět mechanizmy o celkové hmotnosti nad 6 t. To může značně zkomplikovat obhospodařování zemědělské půdy, což může vést ke snížení její hodnoty. Tímto problémem se však Změna č. 2 ani územní opatření nezabývají.